ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 13. decembra 2007 *

Obsah

Právny rámec ..... I - 11004

Právna úprava Spoločenstva ..... I - 11004

Smernica o vtáctve ..... I - 11004

Smernica o biotopoch ..... I - 11007

Vnútroštátna právna úprava ..... I - 11009

European Communities Act ..... I - 11009

Wildlife Act ..... I - 11009

Nariadenie o vtáctve ..... I - 11010

Nariadenie o biotopoch ..... I - 11010

Konanie pred podaním žaloby a písomná časť konania pred Súdnym dvorom ..... I - 11020

O žalobe ..... I - 11021

Úvodné poznámky ..... I - 11021

O prvom žalobnom dôvode založenom na nedostatočnej klasifikácii území z hľadiska počtu a veľkosti v rozpore s článkom 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve ..... I - 11022

Úvodné poznámky ..... I - 11022

O IBA 2000 ..... I - 11023

* Jazyk konania: angličtina.

O prvej časti prvého žalobného dôvodu ..... I - 11031

— Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11031

— Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11032

A — Lokality identifikované v IBA 2000 ..... I - 11032

1. Lokalita Cross Lough ..... I - 11034

a) Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11034

b) Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11035

2. Tri lokality vhodné na ochranu chrapkáča poľného ..... I - 11037

a) Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11037

b) Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11038

B — Vtáctvo, ktoré má byť chránené v iných lokalitách ..... I - 11040

1. Lokality vhodné pre ochranu rybárika riečneho ..... I - 11042

2. Lokality vhodné na ochranu chrapkáča poľného ..... I - 11043

O druhej časti prvého žalobného dôvodu ..... I - 11046

— Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11046

— Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11047

O druhom žalobnom dôvode založenom na nevytvorení potrebného právneho stavu v zmysle článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve ..... I - 11052

Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11052

Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11053

O treťom žalobnom dôvode založenom na neuplatnení článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve na územia, ktoré mali byť klasifikované ako OCHÚ ..... I - 11057

Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11057

Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11058

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na neprebratí a neuplatnení článku 4 ods. 4 druhej vety smernice o vtáctve ..... I - 11059

Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11059

Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11060

O piatom žalobnom dôvode založenom na nedostatočnom prebratí a uplatnení článku 6 ods. 2 až 4 smernice o biotopoch ..... I - 11063

Úvodné poznámky ..... I - 11064

Nedostatočné prebratie a uplatnenie článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch .... I - 11064

— Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11064

— Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11066

Nedostatočné prebratie článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch v oblasti rekreačných aktivít ..... I - 11069

— Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11069

— Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11070

Nedostatočné prebratie a uplatnenie článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch .. I - 11072

— Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11072

— Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11073

O šiestom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 10 smernice o vtáctve .. I - 11083

— Argumentácia účastníkov konania ..... I - 11083

— Posúdenie Súdnym dvorom ..... I - 11084

O trovách ..... I - 11087

Vo veci C-418/04,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 29. septembra 2004,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: B. Doherty a M. van Beek, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Írsku, v zastúpení: D. O'Hagan, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci E. Cogan, barrister, a G. Hogan, SC,

žalovanému,

ktorého v konaní podporujú:

Helénska republika, v zastúpení: E. Skandalou, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

a

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: N. Díaz Abad, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastníci konania,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia L. Bay Larsen, R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta a P. Kūris (spravodajca)

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. júla 2006,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 14. septembra 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Vo svojej žalobe Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Írsko si tým, že:

— od roku 1981 neklasifikovalo v súlade s článkom 4 ods. 1 a 2 smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. ES L 103, s. 1; Mim. vyd. 15/001, s. 98), zmenenej a doplnenej smernicou Komisie 97/49/ES z 29. júla 1997 (Ú. v. ES L 223, s. 9; Mim. vyd. 15/003, s. 344, ďalej len „smernica o vtáctve“), všetky územia, ktoré sú podľa počtu a veľkosti najvhodnejšie pre druhy uvedené v prílohe I tejto smernice (ďalej len „príloha I“), ako aj pre pravidelne sa vyskytujúce sťahovavé druhy,

— od roku 1981 nevytvorilo v súlade s článkom 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve nevyhnutný právny stav ochrany týchto území,

— od roku 1981 nezabezpečilo uplatnenie ustanovení článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve na oblasti vyžadujúce klasifikáciu ako osobitne chránené územia (ďalej len „OCHÚ“) podľa uvedenej smernice,

— úplne a správne neprebralo a neuplatňovalo ustanovenia článku 4 ods. 4 druhej vety smernice o vtáctve,

— pokiaľ ide o OCHÚ klasifikované podľa smernice o vtáctve, neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 2 až 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102, ďalej len „smernica o biotopoch“) a pokiaľ ide o použitie všetkých lokalít, ktoré majú spadať do pôsobnosti článku 6 ods. 2 tejto smernice, na rekreačné účely, neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami uvedeného článku 6 ods. 2 a

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 10 smernice o vtáctve,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z vyššie uvedených článkov týchto smerníc.

2 Uznesením predsedu Súdneho dvora zo 17. marca 2005 bolo vyhovené návrhu Helénskej republiky a Španielskeho kráľovstva na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Írska, ktoré navrhuje, aby Súdny dvor zamietol žalobu alebo alternatívne obmedzil pôsobnosť rozsudku vyhláseného v súvislosti s osobitnými otázkami, pri ktorých sa bude domnievať, že Írsko si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z dotknutých smerníc.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

Smernica o vtáctve

3 Podľa deviateho odôvodnenia smernice o vtáctve „ochrana, udržiavanie alebo obnova dostatočnej rozmanitosti a rozlohy biotopov je základom pre ochranu všetkých druhov vtákov; keďže určité druhy vtákov by mali byť predmetom zvláštnych opatrení na ochranu ich biotopov s cieľom ich prežitia a reprodukcie v areáli ich rozšírenia; keďže takéto opatrenia musia tiež zohľadňovať sťahovavé druhy a musia byť koordinované so zámerom vytvorenia súvislého celku“.

4 Článok 4 smernice o vtáctve stanovuje:

„1. Druhy uvedené v prílohe 1 sú predmetom zvláštnych opatrení týkajúcich sa ochrany ich biotopov, aby sa zabezpečilo ich prežitie a rozmnožovanie v areáli ich rozšírenia.

V tejto súvislosti sa venuje pozornosť:

a) druhom, ktorým hrozí vyhynutie;

b) druhom citlivým na špecifické zmeny biotopov;

c) druhom, ktoré sú považované za vzácne vzhľadom na ich malú početnosť alebo obmedzené rozšírenie v danej oblasti;

d) iným druhom, ktoré vyžadujú zvláštnu pozornosť z dôvodov špecifického charakteru ich biotopov.

Ako podklady na vyhodnotenie sa berú do úvahy trendy a kolísanie početnosti populácií.

Členské štáty klasifikujú najmä podľa počtu a veľkosti najvhodnejšie územia ako osobitne chránené územia na zachovanie týchto druhov, berúc do úvahy požiadavky na ich ochranu v geografických oblastiach mora a pevniny, kde platí táto smernica.

2. Členské štáty urobia podobné opatrenia pre pravidelne sa vyskytujúce sťahovavé druhy, ktoré nie sú uvedené v prílohe 1, berúc do úvahy potrebu ich ochrany v geografických oblastiach mora a pevniny, kde platí táto smernica, čo sa týka oblastí ich hniezdenia, preperovania a zimovania a miest odpočinku na ich migračných trasách. Na tento účel venujú členské štáty zvláštnu pozornosť ochrane mokradí a hlavne mokradí medzinárodného významu.

…

4. Čo sa týka ochrany oblastí uvedených vyššie v odsekoch 1 a 2, členské štáty podniknú náležité kroky na zabránenie znečistenia alebo poškodzovania biotopov alebo akýchkoľvek rušivých vplyvov pôsobiacich na vtáctvo, pokiaľ by boli vážne vzhľadom na ciele tohto článku. Členské štáty sa takisto budú snažiť zabrániť znečisteniu alebo poškodzovaniu biotopov mimo týchto chránených území."

5 Článok 10 smernice o vtáctve stanovuje:

„1. Členské štáty podporujú výskum a akúkoľvek činnosť nevyhnutnú ako základňu pre ochranu, riadenie a využívanie všetkých druhov vtákov uvedených v článku 1.

2. Zvláštna pozornosť venuje výskumu a činnostiam zameraným na subjekty vymenované v prílohe V. Členské štáty dodajú Komisii všetky informácie potrebné na to, aby mohla prijať adekvátne opatrenia na koordináciu výskumu a činnostiam uvedené [činností uvedených — *neoficiálny preklad*] v tomto článku."

6 Predmetom výskumu a prác uvedenými v prílohe V smernice o vtáctve sú:

„a) Národné zoznamy druhov, ktorým hrozí vyhynutie alebo obzvlášť ohrozených druhov, s ohľadom na ich geografické rozšírenie

b) Zoznam a ekologický popis oblastí, ktoré sú osobitne dôležité pre sťahovavé druhy na ich migračnej trase ako zimoviská a hniezdiská

c) Zoznam údajov o početnosti populácií sťahovavých druhov na základe výsledkov ich krúžkovania

d) Posudzovanie vplyvu metód odchytu voľne žijúcich vtákov na početnosť ich populácie

e) Vývoj alebo zdokonalenie ekologických metód pre zabránenie škôd spôsobených vtákmi

f) Určenie niektorých druhov ako indikátorov znečistenia

g) Štúdium nepriaznivých účinkov chemického znečistenia na početnosť populácií druhov vtákov.“

Smernica o biotopoch

7 Článok 6 smernice o biotopoch znie takto:

„…

2. Členské štáty podniknú primerané kroky, aby sa na osobitne chránených územiach [v osobitne chránených oblastiach — *neoficiálny preklad*] predišlo poškodeniu prirodzených biotopov a biotopov druhov, ako aj rušeniu druhov, pre ktoré boli územia označené za chránené, pokiaľ by takéto rušenie bolo podstatné vo vzťahu k cieľom tejto smernice.

3. Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.

4. Ak sa aj napriek negatívnemu odhadu dosahov na lokalitu a pri neexistencii alternatívnych riešení plán alebo projekt musí realizovať z dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane záujmov sociálnej a ekonomickej povahy, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že celková koherencia sústavy Natura 2000 bude ochránená. O prijatých kompenzačných opatreniach informuje Komisiu.

Ak sa v príslušnej lokalite vyskytuje prioritný biotop a/alebo prioritný druh, jediné dôvody, ktoré môžu prichádzať do úvahy, sú tie, ktoré sa týkajú zdravia alebo bezpečnosti ľudí, priaznivých dôsledkov primárneho významu na životné prostredie alebo tiež stanoviska Komisie k ďalším nevyhnutným dôvodom vyššieho verejného záujmu.“

Vnútroštátna právna úprava

European Communities Act

8 Zákon o Európskych spoločenstvách z roku 1972 (European Communities Act 1972, ďalej len „European Communities Act“) splnomocňuje ministra na prijímanie právnych predpisov nezávisle od národného parlamentu, ak to vyžadujú povinnosti vyplývajúce z práva Spoločenstva.

Wildlife Act

9 Článok 11 ods. 1 a 3 zákona o voľne žijúcich rastlinách a živočíchoch z roku 1976 (Wildlife Act 1976), v znení vyplývajúcom zo zákona o zmene a doplnení z roku 2000 [Wildlife (Amendment) Act 2000, ďalej len „Wildlife Act“], stanovuje:

„1. Úlohou ministra je zabezpečiť ochranu voľne žijúcich rastlín a živočíchov a podporovať ochranu biologickej rôznorodosti.

…

3. Minister môže buď priamo, alebo v spolupráci s treťou osobou alebo jej prostredníctvom:

a) uskutočniť alebo zabezpečiť uskutočnenie výskumných prác, ktoré považuje za užitočné na výkon svojich úloh vyplývajúcich z tohto zákona;

…“

10 Články 15 až 17 Wildlife Act priznávajú príslušnému ministrovi právomoc vytvárať prostredníctvom vyhlášky prírodné rezervácie na územiach, ktoré sú vo vlastníctve štátu. Tento zákon tiež ministra splnomocňuje uznať prírodné rezervácie nachádzajúce sa na iných územiach a označiť územia ako útočiská pre zvieratá.

Nariadenie o vtáctve

11 Nariadenie podľa práva Európskych spoločenstiev o ochrane voľne žijúceho vtáctva z roku 1985 [European Communities (Conservation of Wild Birds) Regulations 1985, ďalej len „nariadenie o vtáctve"], zakazuje skladovanie potravín, odpadu a škodlivých látok na dotknutých OCHÚ.

Nariadenie o biotopoch

12 Z preambuly nariadenia podľa práva Európskych spoločenstiev o prirodzených biotopoch z roku 1997 [European Communities (Natural Habitats) Regulations 1997], v znení zákona o zmenách a doplneniach z roku 2000 [Wildlife (Amendment) Act 2000, ďalej len „nariadenie o biotopoch"], vyplýva, že bolo prijaté s cieľom prebrať smernicu o biotopoch do vnútroštátneho práva.

13 Článok 2 nariadenia o biotopoch ako európsku lokalitu opisuje: a) lokalitu oznámenú na účely článku 4… tohto nariadenia; b) lokalitu schválenú Komisiou ako lokalitu európskeho významu na účely článku 4 ods. 2 smernice o biotopoch, podľa postupu stanoveného v článku 21 tejto smernice; c) osobitne chránenú oblasť; d) územie klasifikované podľa článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve.

14 Článok 4 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Minister zašle zoznam kandidátskych európskych lokalít alebo zoznam upravený podľa článku 3 ods. 3 ministrovi životného prostredia, ministrovi poľnohospodárstva, výživy a lesov, ministrovi námorníctva, ministrovi dopravy, energie a komunikácií, Commissionners of Public Works in Ireland (Írsky úrad pre verejné práce), Environmental Protection Agency (Agentúra pre ochranu životného prostredia) a každému orgánu príslušnému v oblasti územného plánovania, v pôsobnosti, ktorého sa nachádza pozemok alebo časť pozemku uvedeného v zozname, a v prípade potreby konzultuje so všetkými týmito orgánmi alebo s niektorými z nich.

2. a) Minister oznámi každému vlastníkovi a držiteľovi pozemkov, ktoré sú uvedené v zozname európskych kandidátskych lokalít, ako aj každému držiteľovi platného povolenia na výskum alebo prieskum, ktoré boli riadne vydané oficiálnym aktom týkajúcim sa uvedeného pozemku, návrh zahrnúť tento pozemok do zoznamu a tento zaslať Komisii v zmysle ustanovení smernice o biotopoch;

b) ak nie je možné po bežnom preskúmaní zistiť adresu osoby, na ktorú sa vzťahuje písmeno a) tohto odseku, budú oznámenia a mapy, na ktorých bude označená dotknutá lokalita, umiestnené na dobre viditeľnom mieste:

i) na jednom alebo viacerých pracoviskách Garda Siochana, v jednom alebo viacerých úradoch miestnej správy, miestnych úradoch ministerstva sociálneho zabezpečenia, miestnych úradoch ministerstva poľnohospodárstva, výživy a lesov a úradoch Teagasc nachádzajúcich sa v dotknutej lokalite alebo v jej susedstve, alebo

ii) ak na takomto mieste [nie je] žiadne pracovisko alebo úrad takéhoto druhu, na pracovisku alebo v úrade, ktoré sa nachádzajú v blízkosti alebo v okolí dotknutej lokality, a

prostredníctvom aspoň jednej rádiovej stanice, ktorá vysiela v rámci dotknutej lokality a aspoň jedných novín, ktoré v danej lokalite vychádzajú, budú šírené upozornenia, ktoré vyzvú každú osobu, ktorej sa zoznam lokalít navrhovaných ako európske lokality týka, aby nadviazala kontakt s ministerstvom umenia, kultúry a Gaeltacht.

…

3. Pre zoznam lokalít, ktoré sa navrhujú ako európske lokality, zaslaný ministrom podľa odseku 1, a pre oznámenie zaslané ministrom podľa odseku 2 platí v súvislosti s každou z lokalít:

a) že budú prevádzané vojenskou mapou s mierkou primeranou okolnostiam, za ktorých bude lokalita ohraničená tak, aby bolo možné identifikovať pozemok v rámci lokality, na ktorú sa oznámenie vzťahuje, ako aj jeho hranice;

b) že sa v nich uvedú operácie alebo činnosti, o ktorých sa ministerstvo domnieva, že by mohli zmeniť, poškodiť, zničiť alebo ovplyvniť integritu lokality;

c) že sa v nich uvedie typ alebo typy biotopov alebo druhy, pre ktoré je lokalita miestom výskytu a pre ktoré bolo navrhnuté uznanie lokality za lokalitu európskeho významu;

d) že sa v nich uvedú opravné prostriedky, ktoré majú osoby k dispozícii.

…“

15 Článok 5 tohto nariadenia priznáva každému adresátovi oznámenia podľa článku 4 ods. 2 rovnakého nariadenia právo napadnúť zápis lokality na zoznam kandidátskych európskych lokalít a definuje postup, ktorý je potrebné dodržať pre podanie takýchto námietok.

16 Článok 7 nariadenia o biotopoch stanovuje, že minister môže menovať „úradníkov splnomocnených“ na vstup na pozemky a na ich inšpekciu.

17 Článok 9 nariadenia stanovuje:

„1. Najneskôr 6 rokov po schválení lokality Komisiou v súlade s postupom podľa článku 4 ods. 2 smernice o biotopoch ministerstvo označí túto lokalitu ako osobitnú oblasť ochrany a v *Iris Oifigiúil* uverejní alebo zabezpečí uverejnenie každého z týchto označení.

…“

18 Článok 13 tohto nariadenia znie:

„1. Minister prijme opatrenia na ochranu, ktoré považuje v súvislosti s osobitne chránenými oblasťami označenými podľa článku 9 za vhodné, a najmä, v prípade potreby, plány riadenia, ktoré sú buď výslovne vytvorené pre tieto lokality, alebo sú súčasťou vhodných plánov.

2. Minister prijme správne alebo zmluvné opatrenia, ktoré zodpovedajú ekologickým potrebám typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I smernice o biotopoch a druhov uvedených v prílohe II tejto smernice, ktoré sú prítomné v dotknutých lokalitách.

3. Minister vykoná vhodné kroky, aby sa v osobitne chránených oblastiach označených podľa článku 9 predišlo poškodzovaniu prirodzených biotopov a biotopov druhov, ako aj rušeniu druhov, pre ktoré boli územia označené za chránené, pokiaľ by takéto rušenie bolo podstatné vo vzťahu k cieľom smernice o biotopoch.“

19 Podľa článku 14 nariadenia o biotopoch:

„1. Na akomkoľvek pozemku, ktorý patrí do osobitne chránenej oblasti alebo do lokality uvedenej v zozname podľa kapitoly I tejto časti, je zakázané vykonávať, zadať vykonávanie alebo pokračovať vo vykonávaní operácie alebo činnosti uvedenej v oznámení prijatom podľa článku 4 ods. 2, okrem prípadu, že operácia alebo činnosť

je vykonávaná, zadaná, schválená alebo naďalej vykonávaná majiteľom, držiteľom alebo užívateľom pozemku a

a) jeden z nich zaslal ministerstvu písomný návrh v súvislosti s operáciou alebo činnosťou, ktorá má byť vykonaná, pričom spresnil ich povahu a pozemok, na ktorom sa ich realizácia navrhuje, a

b) je splnená jedna z podmienok spresnených v odseku 2.

2. Podmienky uvedené v odseku 1 sú tieto:

a) operácia alebo činnosť sa vykonáva na základe písomného povolenia ministra alebo

b) operácia alebo činnosť sa vykonáva v súlade s dohodou o správe uvedenej v článku 12.

3. Každý kto bez primeraného dôvodu poruší ustanovenia odseku 1, sa dopustí priestupku.

4. Ustanovenia tohto článku sa neuplatňujú na operácie alebo činnosti uvedené v článku 15 ods. 2.“

20 Článok 15 tohto nariadenia vo svojom odseku 1 stanovuje, že ak je írskym orgánom predložená žiadosť o povolenie na základe článku 14 rovnakého nariadenia a plánovaná činnosť môže mať výrazný dosah na lokalitu, musia posúdiť dôsledky pre túto lokality, berúc do úvahy ciele ochrany, ktoré s ňou súvisia. V článku 15 ods. 2 sa okrem toho stanovuje, že ak je plánovaná činnosť už povolená na základe inej právnej úpravy, príslušný minister, v ktorého rezorte bolo povolenie vydané, musí túto činnosť posúdiť a podľa okolností uvedené povolenie zmeniť alebo zrušiť.

21 Článok 16 tohto nariadenia stanovuje, že ak posúdenie uvedené v článku 15 odhalí, že plánovaná činnosť by mala na lokalitu nepriaznivý účinok, nemôže byť povolená. Predpokladá sa však výnimka z „dôvodov vyššieho verejného záujmu".

22 Článok 17 nariadenia o biotopoch stanovuje:

„1. Ak sa ministerstvo domnieva, že v:

a) lokalite uvedenej na zozname podľa kapitoly I tejto časti alebo

b) lokalite, v súvislosti s ktorou bola podľa článku 5 smernice o biotopoch začatá konzultácia, alebo

c) európskej lokalite,

sa uskutočňuje alebo môže uskutočniť operácia alebo činnosť, ktorá priamo nesúvisí so správou lokality alebo pre ňu nie je potrebná, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samostatne, alebo v spojení s inými operáciami alebo činnosťami, minister zabezpečí, aby sa uskutočnil primeraný odhad dosahov takejto operácie alebo činnosti na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany tejto lokality.

2. Za primeraný odhad sa na účel tohto článku bude považovať štúdia vplyvov na životné prostredie.

3. Ak sa minister po zohľadnení odhadu uskutočneného podľa odseku 1 domnieva, že operácia alebo činnosť môže poškodiť integritu dotknutej lokality, podá na príslušný súd žalobu s cieľom zabrániť pokračovaniu tejto operácie alebo činnosti.

4. Návrh podaný na príslušný súd bude mať sumárnu povahu a súd môže pri posudzovaní veci prijať (v prípade potreby) medzitýmne rozhodnutie alebo predbežné opatrenie, ak to považuje za vhodné, berúc do úvahy článok 6 ods. 4 smernice o biotopoch, ako aj všeobecnú potrebu zachovať integritu dotknutej lokality a zabezpečiť celkovú koherenciu sústavy Natura 2000.

5. ‚Príslušným súdom' je na účely tejto časti buď Circuit Court, ktorý je miestne príslušný vzhľadom na umiestnenie pozemkov alebo častí dotknutých pozemkov, alebo the High Court."

23 Článok 18 nariadenia znie:

„1. Ak sa operácia alebo činnosť uskutočňuje alebo navrhuje na pozemku, ktorý nie je súčasťou:

a) lokality uvedenej v zozname v súlade s kapitolou I tejto časti alebo

b) lokality, v súvislosti s ktorou sa začala konzultácia podľa článku 5 smernice o biotopoch, alebo

c) európskej lokality,

a táto operácia alebo činnosť môže poškodiť integritu dotknutej lokality či už samostatne alebo v spojení s inými operáciami alebo činnosťami, minister zabezpečí uskutočnenie primeraného odhadu dosahov tejto operácie alebo činnosti na lokalitu, berúc do úvahy ciele jej ochrany.

2. Ustanovenia článku 17 ods. 2 až 5 sa budú uplatňovať pri zohľadnení záverov odhadu uskutočneného podľa odseku 1.“

24 Článok 34 tohto nariadenia stanovuje:

„Ustanovenia článkov 4, 5, 7, 13, 14, 15 a 16 sa budú uplatňovať v prípade potreby *mutatis mutandis* na územia klasifikované podľa článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve.“

25 Článok 35 tohto nariadenia znie:

„Minister:

a) podporuje vzdelávanie a všeobecnú informovanosť o potrebe ochrany druhov voľne žijúcich rastlín a živočíchov a zachovania ich biotopov a prirodzených biotopov;

b) podporuje potrebný výskum a vedecké práce tak, aby boli splnené požiadavky článku 11 smernice o biotopoch s osobitným dôrazom na vedecké práce potrebné pre uplatnenie článkov 4 a 10 tejto smernice;

c) podľa okolností poskytuje ostatným členským štátom a Komisii potrebné informácie na účely riadnej koordinácie výskumných činností uskutočňovaných na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Spoločenstva.“

Konanie pred podaním žaloby a písomná časť konania pred Súdnym dvorom

26 Komisia po tom, ako jej boli doručené sťažnosti, začala proti Írsku dve konania o nesplnení povinnosti a medzi 11. novembrom 1998 a 18. aprílom 2002 mu zaslala 4 výzvy týkajúce sa jednak neúplného prebratia a nesprávneho uplatňovania smernice o vtáctve a smernice o biotopoch a jednak konkrétnych porušení týkajúcich sa poškodenia biotopov rekreačnými aktivitami.

27 Keďže vysvetlenia uvedené v odpovediach írskych orgánov neboli považované za uspokojivé, Komisia po bilaterálnych stretnutiach s Írskom zaslala 24. októbra 2001 tomuto členskému štátu odôvodnené stanovisko a 11. júla 2003 doplňujúce odôvodnené stanovisko a odôvodnené stanovisko týkajúce sa rekreačných aktivít.

28 Keďže podľa Komisie tvrdenia uvedené v odpovediach Írska na odôvodnené stanoviská neboli veľmi presvedčivé, a teda nesplnenie určitých jeho povinností vyplývajúcich zo smernice o vtáctve a smernice o biotopoch pretrvávalo, Komisia sa rozhodla podať túto žalobu.

29 Vzhľadom na vzájomnú súvislosť vecí sa Komisia rozhodla spojiť obe porušenia do jedného konania pred Súdnym dvorom.

O žalobe

30 Na podporu svojej žaloby sa Komisia opiera o 6 žalobných dôvodov týkajúcich sa nesplnenia určitých povinností, ktoré pre Írsko vyplývajú z článku 4 ods. 1, 2 a 4 a článku 10 smernice o vtáctve, ako aj z článku 6 ods. 2 až 4 smernice o biotopoch.

Úvodné poznámky

31 Článok 18 ods. 1 smernice o vtáctve stanovuje, že členské štáty prijmú opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do dvoch rokov od jej oznámenia. Z toho vyplýva, že lehota na prebratie smernice o vtáctve uplynula v súvislosti s týmto členským štátom 6. apríla 1981.

32 Článok 23 ods. 1 smernice o biotopoch stanovuje, že členské štáty prijmú opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do dvoch rokov od jej oznámenia. Z toho vyplýva, že lehota na prebratie smernice o vtáctve uplynula v súvislosti s týmto členským štátom 10. júna 1994.

33 V prejednávanej veci nebolo spochybnené, že uplynutie lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku sa má stanoviť na 11. september 2003.

O prvom žalobnom dôvode založenom na nedostatočnej klasifikácii území z hľadiska počtu a veľkosti v rozpore s článkom 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve

34 Komisia tvrdí, že Írsko od roku 1981 v rozpore s článkom 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve neklasifikovalo všetky územia, ktoré sú z hľadiska počtu a veľkosti najvhodnejšie pre ochranu druhov uvedených v prílohe I, ako aj pravidelne sa vyskytujúcich sťahovavých druhov, ktoré nie sú uvedené v tejto prílohe. Prvý žalobný dôvod obsahuje dva aspekty. Komisia jednak tvrdí, že určité lokality neboli klasifikované vôbec, a jednak, že iné lokality neboli klasifikované úplne.

35 Írsko popiera údajné nesplnenie povinnosti. Tvrdí, že keď informuje Komisiu o svojich zámeroch v súvislosti s klasifikáciou území ako OCHÚ, robí tak v rámci spolupráce a konzultácií medzi členskými štátmi, ako to stanovuje smernica o vtáctve a smernica o biotopoch. Okrem toho, keď Komisiu informuje o tom, že sa uskutočňujú výskumy, nemožno z toho vyvodiť, že aktuálna sústava OCHÚ je nedostatočná alebo že Írsko nesplnilo svoje povinnosti vyplývajúce zo smernice o vtáctve.

Úvodné poznámky

36 V prvom rade je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora článok 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve stanovuje členským štátom povinnosť klasifikovať ako OCHÚ územia, ktoré spĺňajú ornitologické kritériá vyplývajúce z týchto ustanovení (rozsudok z 20. marca 2003, Komisia/Taliansko, C-378/01, Zb. s. I-2857, bod 14 a citovaná judikatúra).

37 V druhom rade sú členské štáty povinné klasifikovať ako OCHÚ všetky územia, ktoré sa ukážu byť podľa ornitologických kritérií najvhodnejšími pre ochranu dotknutých druhov (rozsudok z 19. mája 1998, Komisia/Holandsko, C-3/96, Zb. s. I-3031, bod 62).

38 V treťom rade sa povinnosti členských štátov klasifikovať územia ako OCHÚ nie je možné vyhnúť prijatím iných osobitných opatrení ochrany (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Holandsko, už citovaný, bod 55).

39 Napokon vo štvrtom rade je síce pravda, že členské štáty majú pri výbere OCHÚ istú mieru voľnej úvahy, klasifikácia takýchto území sa však riadi výlučne ornitologickými kritériami určenými smernicou o vtáctve (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. augusta 1993, Komisia/Španielsko, C-355/90, Zb. s. I-4221, bod 26). Hospodárske požiadavky uvedené v článku 2 tejto smernice nemôžu byť pri výbere a vymedzení OCHÚ zohľadňované (rozsudok Komisia/Holandsko, už citovaný, bod 59 a citovaná judikatúra).

O IBA 2000

40 Na podporu svojho žalobného dôvodu Komisia poukazuje najmä na už citovaný rozsudok Komisia/Holandsko, v ktorom Súdny dvor vzal do úvahy *Inventory of Important Bird Areas in the European Community* (Zoznam významných vtáčích území v Európskom spoločenstve), uverejnený v roku 1989 (ďalej len „IBA 89“), pričom konštatoval, že tento zoznam — aj keď nie je pre dotknuté členské štáty právne záväzný — môže byť z dôvodu svojej vedeckej hodnoty použitý ako referenčný zdroj umožňujúci posúdiť, do akej miery členský štát dodržal svoju povinnosť označiť OCHÚ. Podľa Komisie je v prejednávanej veci skúmaný podobný zoznam.

41 Írsko s Komisiou nesúhlasí v súvislosti s niektorými aspektmi *Review of Ireland's Important Bird Areas* (Prehľad významných vtáčích území v Írsku), ktorý bol vytvorený v roku 1999 v rámci európskeho sčítania a uverejnený v roku 2000 (ďalej len „IBA 2000"). Podľa Írska nepredstavuje existencia tohto jediného zoznamu ani existencia uvedeného rozporu dôkaz o nesplnení povinností Írska vyplývajúcich zo smernice o vtáctve.

42 Helénska republika, ako aj Španielske kráľovstvo tvrdia, že IBA 2000 má medzery, a preto nie je vhodné jej priznať rovnakú hodnotu, akú má IBA 89.

43 Grécka a španielska vláda sa domnievajú, že IBA 2000 sa od IBA 89 odlišuje vo viacerých ohľadoch. Podľa nich IBA 2000 obsahuje vedecké údaje, ktoré síce nepochybne môžu predstavovať referenčný zdroj potvrdzujúci existenciu druhov na každom území, ale majú len indikatívny a všeobecný charakter, pokiaľ ide o rozsah populácií rôznych druhov, ako aj vymedzenie, a teda veľkosť území, ktoré majú byť klasifikované ako OCHÚ. Naopak, IBA 2000 neobsahuje vedecké údaje umožňujúce s istotou vymedziť územia významné pre ochranu vtáctva, zahŕňa plochy, ktoré sú neprimerane veľké a majú len malý ornitologický význam a zoznam týchto území sa musí aktualizovať podľa posledných vedeckých analýz. Obsah tohto zoznamu preto v tomto prípade nemožno využiť na vytvorenie konkrétnych záverov o populáciách a presných hraniciach OCHÚ.

44 Helénska republika a Španielske kráľovstvo z toho preto vyvodili záver, že IBA 2000 nepredstavuje dostatočný ani jediný základ na preukázanie nesplnenia povinnosti, ktoré Komisia Írsku vytýka.

45 Berúc do úvahy, že dôvodnosť prvého žalobného dôvodu závisí vo veľkej miere na otázke, či rozdiel medzi IBA 2000 a OCHÚ skutočne označenými Írskom preukazuje, že tento členský štát dostatočne nesplnil svoju povinnosť klasifikovať lokality ako OCHÚ, je potrebné preskúmať, či má IBA 2000 vedeckú hodnotu, ktorá je porovnateľná s IBA 89, a či teda môže byť použitá ako referenčný zdroj umožňujúci posúdiť údajné nesplnenie povinnosti.

46 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že článok 4 smernice upravuje režim ochrany, ktorý je osobitne zameraný a posilnený tak v súvislosti s druhmi uvedenými v prílohe I, ako aj v súvislosti so sťahovavými druhmi, čo je odôvodnené tým, že v prvom prípade ide o najviac ohrozené druhy a v druhom ide o druhy, ktoré predstavujú spoločné dedičstvo Spoločenstva (rozsudok z 13. júla 2006, Komisia/Portugalsko, C-191/05, Zb. s. I-6853, bod 9 a citovaná judikatúra). Z deviateho odôvodnenia tejto smernice vyplýva, že ochrana, udržiavanie alebo obnova dostatočnej rozmanitosti a rozlohy biotopov je základom pre ochranu všetkých druhov vtákov. Členské štáty sú preto povinné prijať potrebné opatrenia na ochranu týchto druhov (rozsudok z 28. júna 2007, Komisia/Španielsko, C-235/04, Zb. s. I-5415, bod 23).

47 Aby bol tento cieľ splnený, je potrebná aktualizácia vedeckých údajov na účely zistenia situácie najviac ohrozených druhov, ako aj situácie druhov, ktoré predstavujú spoločné dedičstvo Spoločenstva tak, aby bolo možné klasifikovať ako OCHÚ tie najvhodnejšie územia. Je preto dôležité použiť najaktuálnejšie vedecké údaje, ktoré sú k dispozícii na konci lehoty uvedenej v odôvodnenom stanovisku (rozsudok z 28. júna 2007, Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 24).

48 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že národné zoznamy, medzi ktoré patrí aj IBA 2000 zostavený BirdLife International, upravili prvú paneurópsku štúdiu vytvorenú v IBA 89, pričom uviedli presnejšie a aktuálnejšie vedecké údaje. Z IBA 2000 vyplýva, že pokiaľ ide o Írsko, tento zoznam uviedol 48 nových lokalít v porovnaní s IBA 89.

49 Ako v bode 20 svojich návrhov uviedla generálna advokátka, lokality vymenované v oboch zoznamoch vyplývajú z uplatnenia určitých kritérií na informácie o výskyte vtáctva. Kritériá IBA 2000 z väčšej časti zodpovedajú kritériám IBA 89. K zvýšeniu počtu a rozlohy lokalít došlo v podstate v dôsledku lepšej znalosti výskytu vtáctva.

50 Írsko tvrdí, že Komisia sa nesprávne domnieva, že IBA 2000 nemá vyčerpávajúci charakter. V tejto súvislosti je potrebné spresniť, že IBA 2000 predstavuje len referenčný zdroj pre správne vytvorenie sústavy území významných pre ochranu vtáctva a že klasifikácia najvhodnejších území pre ochranu určitých druhov vtáctva môže vychádzať aj z iných ornitologických štúdií.

51 Ako však v bode 25 svojich návrhov uviedla generálna advokátka, táto neúplnosť nespochybňuje dôkaznú hodnotu IBA 2000. Situácia by bola iná, ak by Írsko predložilo vedecké dôkazy, ktoré by predovšetkým preukázali, že povinnosti vyplývajúce z článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve mohli byť splnené klasifikáciou iných území ako tých, ktoré vyplývajú z uvedeného zoznamu a ktoré by pokrývali menšiu celkovú plochu ako územia vyplývajúce z tohto zoznamu (pozri rozsudok Komisia/Taliansko, už citovaný, bod 18).

52 Berúc do úvahy vedecký charakter IBA 89 a neexistenciu akéhokoľvek vedeckého dôkazu predloženého členským štátom, ktorý by predovšetkým preukázal, že povinnosti vyplývajúce z článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve mohli byť splnené klasifikáciou iných území ako tých, ktoré vyplývajú z uvedeného zoznamu a ktoré by pokrývali menšiu celkovú plochu ako územia vyplývajúce z tohto zoznamu, Súdny dvor rozhodol, že aj keď tento zoznam nie je právne záväzný, môže byť použitý ako referenčný zdroj umožňujúci posúdiť, či členský štát klasifikoval ako OCHÚ dostatočný počet a veľkosť území v zmysle vyššie uvedených ustanovení smernice (rozsudok z 28. júna 2007, Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 26 a citovaná judikatúra).

53 V prejednávanej veci je nepochybné, že Írsko nepredložilo iné ornitologické kritériá, ktoré by boli objektívne overiteľné v porovnaní s kritériami použitými v IBA 2000 a ktoré by mohli slúžiť ako základ pre inú klasifikáciu. Okrem toho Írsko nepredložilo proti IBA 2000 úplný národný zoznam vytvorený podľa vedeckých metód, ktorý by uviedol všetky územia, ktoré sú z hľadiska ich klasifikácie ako OCHÚ najvhodnejšie.

54 Je preto potrebné konštatovať, že IBA 2000 predstavuje aktualizovaný zoznam území významných pre ochranu vtáctva v Írsku, ktorý je vzhľadom na neexistenciu oponujúcich vedeckých dôkazov referenčným prvkom umožňujúcim posúdiť, či tento členský štát klasifikoval ako OCHÚ dostatočný počet a veľkosť území, aby zabezpečil ochranu všetkým druhom vtáctva vymenovaným v prílohe I, ako aj sťahovavým druhom, ktoré v tejto prílohe uvedené nie sú.

55 Tento záver nemožno spochybniť tvrdením španielskej vlády, podľa ktorého sa rôzne mimovládne organizácie zaoberajúce sa ochranou vtáctva rozhodli jednostranne zmeniť predchádzajúci zoznam týkajúci sa rôznych členských štátov a to bez toho, aby nejaký štátny orgán príslušný v oblasti životného prostredia kontroloval tento postup alebo zabezpečil presnosť a správnosť údajov, ktoré obsahoval.

56 V tejto súvislosti je po prvé potrebné konštatovať, že IBA 2000 vydala BirdLife International, teda organizácia združujúca národné organizácie na ochranu vtáctva, ktorá sa pod názvom „Medzinárodný výbor na ochranu vtáctva“ podieľala už na vypracovaní IBA 89. Európska skupina na ochranu vtáctva a biotopov, ktorá sa v rovnakom období tiež zúčastňovala na týchto prácach, bola skupinou expertov tohto výboru vytvorenou *ad hoc*. Ako uvádza v bode 22 svojich návrhov generálna advokátka, BirdLife teda garantuje kontinuitu prác na zozname území.

57 Po druhé je nepochybné, že kapitola, ktorú IBA 2000 venuje Írsku, bola vypracovaná v spolupráci s Dúchas, úradom pre národné dedičstvo na ministerstve umenia, národného dedičstva, regiónu írskeho jazyka a ostrovov [v súčasnosti National Parks and Wildlife (úrad pre národné parky, ako aj voľne žijúce rastliny a živočíchy) na ministerstve pre životné prostredie, národné dedičstvo a miestnu správu, ďalej len „National Parks and Wildlife“]. Táto časť zoznamu bola vypracovaná s pomocou vysoko kvalifikovaných odborníkov v oblasti ornitológie a je do veľkej miery založená na údajoch, ktoré sú dostupné v súvislosti s počtom a rozšírením vtáctva, ako aj na štúdiách uskutočnených s finančnou podporou príslušných orgánov. Zo zoznamu vedeckých referenčných zdrojov tiež vyplýva, že odborníci sa vo veľkej miere opierali o štúdie uverejnené a realizované s účasťou vedcov pochádzajúcich z príslušných orgánov poverených ochranou.

58 Írsko na pojednávaní trvalo na svojom stanovisku, podľa ktorého sa povaha povinnosti členského štátu v súvislosti s článkom 4 ods. 1 smernice o vtáctve, ako aj jej odôvodneniami musí posudzovať na európskej úrovni a nielen s ohľadom na dotknutý členský štát. Môže sa teda stať, že konkrétne územie spĺňa relevantné kritériá, ale nie je najvhodnejšie na klasifikáciu ako OCHÚ.

59 Aj keď, ako správne tvrdí Írsko, povinnosť členských štátov vyplývajúca z článku 4 ods. 1 tejto smernice sa týka len klasifikácie najvhodnejších území na ochranu vtáctva a je možné, že územia, ktorú sú z hľadiska požiadaviek ochrany druhov vhodné pre takúto ochranu, nie sú ako OCHÚ nikdy klasifikované, z článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve, tak ako ho vykladá Súdny dvor vyplýva, že ak je územie členského štátu miestom výskytu druhov uvedených v prílohe I, tento členský štát má predovšetkým povinnosť definovať pre tieto druhy OCHÚ (pozri rozsudok Komisia/Holandsko, už citovaný, bod 56 a citovaná judikatúra).

60 Ako uviedla v bode 32 svojich návrhov generálna advokátka, v členských štátoch, v ktorých sa tieto druhy nachádzajú pomerne často, OCHÚ zabezpečujú predovšetkým ochranu veľkých častí celkovej populácie. OCHÚ sú však potrebné aj tam, kde sú tieto druhy skôr vzácne. Tam totiž OCHÚ slúžia na geografické rozšírenie druhov.

61 Ak by totiž každý členský štát mohol uniknúť povinnosti označiť OCHÚ na zabezpečenie ochrany druhov uvedených v prílohe I a prítomných na jeho území, a to len z dôvodu, že v iných členských štátoch existuje veľmi vysoký počet iných lokalít, ktoré sú vhodnejšie na ochranu týchto druhov, hrozilo by, že cieľ vytvorenia súvislého celku OCHÚ, tak ako je stanovený v článku 4 ods. 3 smernice o vtáctve, by nebol splnený (pozri analogicky rozsudok Komisia/Holandsko, už citovaný, bod 58).

62 Grécka vláda tvrdí, že sa musí zohľadniť povinnosť, ktorú Írsko prijalo v rámci spolupráce s príslušnými službami Komisie, ako aj termíny stanovené Írskom pre nové vymedzenia a rozšírenia OCHÚ, pretože tento členský štát musí overiť obsah IBA 2000, aby mohol vymedziť územia významné pre ochranu vtáctva a klasifikovať ich ako OCHÚ.

63 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že aj keď je pravda, že akákoľvek klasifikácia predpokladá, že príslušné orgány nadobudli na základe najlepších dostupných vedeckých znalostí presvedčenie, že dotknutá lokalita je súčasťou najvhodnejších území pre ochranu vtáctva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. júna 2006, WWF Italia a i., C-60/05, Zb. s. I-5083, bod 27), neznamená to, že povinnosť klasifikácie sa vo všeobecnosti neuplatní, kým tieto orgány plne nezhodnotili a neoverili nové vedecké znalosti.

64 Naopak, ako už Súdny dvor rozhodol, presnosť prebratia má, pokiaľ ide o smernicu o vtáctve, osobitnú dôležitosť, pretože správa spoločného dedičstva je na ich územiach zverená jednotlivým členským štátom (pozri rozsudky z 8. júla 1987, Komisia/Taliansko, 262/85, Zb. s. 3073, bod 9, a zo 7. decembra 2000, Komisia/Francúzsko, C-38/99, Zb. s. I-10941, bod 53).

65 Berúc do úvahy, že Írsko má povinnosť klasifikácie najvhodnejších území na ochranu druhov ako OCHÚ od 6. apríla 1981, jeho žiadosť o dodatočnú lehotu na prehodnotenie najlepšieho dostupného vedeckého zdroja nemôže byť úspešná, keďže nie je v súlade s cieľmi, ktoré smernica o vtáctve sleduje, a ani so zodpovednosťou členských štátov, ktorá je v nej stanovená, pokiaľ ide o správu spoločného dedičstva na ich území.

66 Navyše je dôležité, tak ako sa konštatovalo v bode 47 tohto rozsudku, že je potrebné používať najaktuálnejšie vedecké údaje dostupné na konci lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku.

67 Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na to, že neboli predložené vedecké štúdie, ktoré by mohli odporovať výsledkom IBA 2000, predstavuje tento zoznam najaktuálnejší a najpresnejší referenčný zdroj na identifikáciu lokalít, ktoré sú z hľadiska počtu a veľkosti najvhodnejšie pre ochranu druhov uvedených v prílohe I, ako aj pravidelne sa vyskytujúcich sťahovavých druhov, ktoré v tejto prílohe nie sú uvedené.

O prvej časti prvého žalobného dôvodu

— Argumentácia účastníkov konania

68 V konaní pred podaním žaloby Komisia uznala, že Írsko klasifikovalo ako OCHÚ relatívne vysoký počet lokalít. Domnieva sa však, že iné územia tiež mali byť predmetom klasifikácie. Po tom, ako zdôraznila, že v IBA 2000 je uvedených 140 území významných pre ochranu vtáctva, ktoré pokrývajú rozlohu 4 309 km^2, teda približne 6 % pevniny tohto členského štátu (približne 60 % týchto území sú prímorské územia, keďže Írsko má 7 100 km pobrežia; vnútrozemské vody predstavujú ďalších 20 %), Komisia uviedla, že 42 z týchto území nebolo klasifikovaných ako OCHÚ. Podľa nej, aj keby všetky tieto územia boli klasifikované ako OCHÚ, írska sústava OCHÚ by stále mala medzery týkajúce sa istého počtu druhov vtákov uvedených v prílohe I a druhov pravidelne sa vyskytujúcich sťahovavých vtákov, pretože tieto nie sú plne pokryté klasifikáciou IBA 2000.

69 Okrem toho Komisia poukazuje na to, že pokiaľ ide o územné pokrytie, írska sústava OCHÚ sa nachádzala na predposlednom mieste v rámci skupiny 15 členských štátov pred rozšírením v roku 2004. Úroveň pokrytia štátneho územia írskou sústavou OCHÚ bola medzičasom prekročená viacerými novými členskými štátmi.

70 Komisia napokon pripomína, že počas konania pred podaním žaloby navrhli írske orgány časový rozvrh na označenie „opätovné označenie“ a rozšírenie určitého počtu lokalít. V skutočnosti tento časový rozvrh nebol rešpektovaný a Írsko ani neuskutočnilo, ani neoznámilo nijakú klasifikáciu.

71 Po tom, ako Írsko zdôraznilo, že si je vedomé, že povinnosť klasifikovať územia vhodné na ochranu druhov ako OCHÚ vyplýva zo smernice o vtáctve a nie z IBA 2000, odpovedalo, že všeobecné výskumné práce s cieľom rozšírenia, v prípade potreby, írskej sústavy OCHÚ sa práve uskutočňujú a budú v krátkom čase ukončené.

72 Írsko sa však domnieva, že rybárik riečny (*Alcedo atthis*) je najmenej vhodným druhom pre ochranu prostredníctvom klasifikácie ako OCHÚ a existujú relevantné dôvody, aby neboli označené ďalšie OCHÚ pre chrapkáča poľného (*Crex crex*). Tento členský štát ďalej tvrdí, že sa plným právom môže domnievať, že lokalita Cross Lough (Killadoon) (ďalej len lokalita „Cross Lough“) nepatrí medzi najvhodnejšie územia na klasifikáciu ako OCHÚ, berúc do úvahy informácie, ktoré má k dispozícii.

— Posúdenie Súdnym dvorom

A — *Lokality identifikované v IBA 2000*

73 Na úvod je potrebné konštatovať, že Komisia vo svojom doplňujúcom odôvodnenom stanovisku pripustila, že v tabuľke 1 uvedenej v jej odôvodnenom stanovisku oznámenom 24. októbra 2001 sa vyskytla chyba v súvislosti s lokalitou Bull and Cow Rocks, ktorá už bola ako OCHÚ klasifikovaná, a teda, že uvedená lokalita už nie je predmetom tejto žaloby.

74 Podľa ustálenej judikatúry sa má existencia nesplnenia povinnosti posudzovať podľa situácie v členskom štáte ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku a Súdny dvor nemôže prihliadať na neskoršie zmeny (pozri najmä rozsudok z 2. júna 2005, Komisia/Írsko, C-282/02, Zb. s. I-4653, bod 40).

75 V prejednávanej veci však zo získaných informácií v súvislosti s vyššie uvedenými dôvodmi nesplnenia povinnosti vyplýva, že Írsko nepopiera, že v rámci lehoty uvedenej v doplňujúcom odôvodnenom stanovisku oznámenom 11. júla 2003 neklasifikovalo ako OCHÚ 42 zo 140 lokalít identifikovaných v IBA 2000.

76 Berúc do úvahy to, čo bolo uvedené v bode 67 tohto rozsudku, nemôže samotná skutočnosť, že Írsko sa zúčastnilo rozsiahleho programu klasifikácie a opätovnej klasifikácie OCHÚ, odôvodniť neexistenciu klasifikácie lokalít identifikovaných v IBA 2000 ako OCHÚ.

77 Naopak, záujem na klasifikácii lokality Cross Lough, ako aj troch lokalít vhodných na ochranu chrapkáča poľného, čiže Falcarragh to Min an Chladaigh, Malin Head a polostrova Fanad Head, je predmetom podrobného spochybnenia zo strany Írska.

78 Je preto potrebné vyhovieť žalobe Komisie v rozsahu, v akom sa dotýka 38 zo 42 lokalít, ktoré sú identifikované v IBA 2000, a preskúmať dôvodnosť žaloby, pokiaľ ide o štyri lokality, ktorých ornitologický význam je zo strany Írska osobitne spochybnený.

1. Lokalita Cross Lough

a) Argumentácia účastníkov konania

79 Komisia poukázala na lokalitu Cross Lough z dvoch dôvodov. Po prvé, Írsko osobitne spochybnilo potrebu klasifikovať túto lokalitu ako OCHÚ, hoci bola ešte nedávno oblasťou hniezdenia rybára sivého (*Sterna sandvicensis*). Po druhé, neuskutočnenie klasifikácie v primeranom čase môže mať negatívne následky na jeho ochranu.

80 Komisia tvrdí, že podľa jej informácií súvisí zmiznutie kolónie rybára sivého, ktorý bol podľa IBA 89 v tejto lokalite prítomný od roku 1937, s predátorskou aktivitou norky americkej (*Mustela vison*) a na ochranu tejto kolónie neboli nikdy prijaté žiadne opatrenia. Podľa Komisie by rybár sivý mohol pri upravenom spôsobe správy znova túto významnú bývalú oblasť hniezdenia kolonizovať. Írsko by nemalo získať výhodu zo skutočnosti, že včas nezabezpečilo klasifikáciu a ochranu lokality Cross Lough.

81 Írsko tvrdí, že Komisia vedecky nepodložila svoje tvrdenie, podľa ktorého bol tento členský štát povinný klasifikovať ako OCHÚ lokalitu, ktorá viac nemá pre dotknutý druh význam a ktorá viac nie je územím významným pre ochranu vtáctva, ale kam sa vtáky po tom, ako sa tam rozmnožili, a napriek tomu, že medzitým odišli, môžu vrátiť. Hoci Komisia môže mať dôvod domnievať sa, že podľa jej informácií by lokalita Cross Lough (alebo akákoľvek iná) mohla byť opäť kolonizovaná rybárom sivým

a mohla by mať skutočne prospech z klasifikácie ako OCHÚ, nepreukázala, že táto lokalita je jednou z najvhodnejších na ochranu dotknutého druhu. Írsko dodáva, že Komisia nepreukázala, že zmiznutie kolónie rybára sivého bolo spôsobené predátorskou činnosťou norky americkej na tomto území.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

82 Je nepochybné, že táto lokalita bola identifikovaná tak v IBA 89, ako aj v IBA 2000 ako jedno z najvhodnejších území na ochranu rybára sivého, teda druhu, ktorý je uvedený v prílohe I, a to podľa ornitologických kritérií stanovených v prvom prípade v roku 1984 a v druhom v roku 1995. Je preto nutné konštatovať, že táto lokalita patrí k najvhodnejším územiam na ochranu uvedeného druhu od 6. apríla 1981. Podľa judikatúry vyplývajúcej z už citovaného rozsudku Komisia/Holandsko (bod 62) preto Írsko malo túto lokalitu klasifikovať ako OCHÚ.

83 Ako uviedla v bode 58 svojich návrhov generálna advokátka, táto povinnosť klasifikácie sa nestala nevyhnutne obsolétnou, aj keď lokalita viac nie je najvhodnejšou.

84 Podľa ustálenej judikatúry totiž územia, ktoré neboli klasifikované ako OCHÚ, hoci mali byť, naďalej spadajú pod režim článku 4 ods. 4 prvú vetu smernice o vtáctve, pretože inak by ciele ochrany, ktoré táto smernica formuluje a ako sú vysvetlené v jej deviatom odôvodnení, nemohli byť dosiahnuté (pozri rozsudky z 2. augusta 1993, Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 22, ako aj zo 7. decembra 2000, Komisia/Francúzsko, C-374/98, Zb. s. I-10799, body 47 a 57).

85 Z toho vyplýva, že Írsko malo prijať aspoň vhodné opatrenia podľa článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve, aby sa v lokalite Cross Lough zabránilo znečisteniu alebo poškodzovaniu biotopov, ako aj rušivým vplyvov pôsobiacich na rybára sivého, pokiaľ by boli vážne vzhľadom na ciele tohto článku.

86 Keďže v prejednávanej veci neboli takéto opatrenia v súvislosti s uvedenou lokalitou prijaté, Írsko nepredložilo dôkaz, že táto lokalita by viac nebola vhodná, aj keby opatrenia ochrany boli prijaté (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júla 2006, Komisia/Portugalsko, už citovaný, body 13 a 14).

87 Okrem toho je potrebné konštatovať, že podľa výsledkov vedeckých štúdií a vyjadrení predložených Komisiou v priebehu konania, ktoré neboli zo strany Írska spochybnené, opatrenia ochrany boli možné. Komisia vysvetlila predátorský účinok norky americkej na hniezda rybára sivého, ktorý hniezdi na zemi, pričom poukázala na dva články írskeho prírodovedca, a s odvolaním sa na posledné pozorovania v lokalite grófstva Donegal preukázala, že aktivita správy (odchytávanie noriek do pascí) problém s predátormi znížila a že väčšina miestnej populácie rybára sivého hniezdi stále na tom istom území.

88 Okrem toho Komisia poukazuje na to, že opätovná kolonizácia tohto územia rybárom sivým je možná, pričom sa odoláva na vyššie uvedené vyjadrenia, ktoré neboli zo strany Írska spochybnené a ktoré potvrdzujú potenciál opätovnej kolonizácie lokality rybárom sivým.

89 Za týchto okolnosti je potrebné konštatovať, že žaloba je v súvislosti s lokalitou Cross Lough dôvodná.

2. Tri lokality vhodné na ochranu chrapkáča poľného

a) Argumentácia účastníkov konania

90 Komisia uvádza, že chrapkáč poľný je jediným druhom voľne žijúceho vtáka ohrozeného na celosvetovej úrovni, ktorý je prítomný v Írsku. Jeho populácia v posledných desaťročiach veľmi výrazne klesla a je možné ho vidieť už len v niektorých zemepisných oblastiach. V Írsku prežila len veľmi obmedzená populácia, čo odôvodňuje zvýšenú úroveň ochrany lokalít.

91 Podľa názoru Komisie sa členský štát nemôže pri odôvodnení neexistencie klasifikácie najvhodnejších území pre ochranu chrapkáča poľného dovolávať nízkej početnosti a citlivosti populácie tohto druhu. Vo svojej replike Komisia dodáva, že úspešná ochrana a správa hlavných oblastí sú nevyhnutné, aby sa chrapkáč poľný znova usadil a rozšíril vzhľadom na jeho slabú súčasnú populáciu.

92 Írsko tvrdí, že prípadné označenie iných OCHÚ sa musí preskúmať vo svetle dostupných informácií o druhu (ktorých je veľa) a pozitívnych opatrení, ktoré boli prijaté s cieľom jeho ochrany zo strany National Parks and Wildlife. Uplatnenie výrazu „ohrozený na celosvetovej úrovni“ viac nie je aktuálne vzhľadom na informácie, ktoré sú o tomto druhu dostupné, a preto je zavádzajúce ho takto označovať. Použitie dotknutých pozemkov sa výrazne mení. Írsko sa domnieva, že skutočnosť, že Komisia trvá na tom, že ako OCHÚ majú byť klasifikované iné územia vhodné na ochranu

chrapkáča poľného, je zavádzajúca a v každom prípade neodôvodnená relevantnými dôkazmi.

93 Po tom, ako Írsko poznamenalo, že chrapkáč poľný je v skutočnosti mimo existujúcich OCHÚ rozšírený len ojedinele a nepredpokladateľne, spresnilo, že ťažkosti nepredstavuje nízky výskyt chrapkáča poľného v lokalite, ale jeho nepredpokladateľný charakter. Inak povedané, klasifikácia lokality ako OCHÚ nemá spočívať na špekuláciách, ale skôr na primeraných ornitologických kritériách.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

94 Aj keď je v tejto súvislosti pravda, že nové štúdie o prítomnosti chrapkáča poľného v Európe pozmenili jeho kategóriu zaradenia, kategória „takmer ohrozený“, v ktorej je v súčasnosti zaradený, zodpovedá — rovnako ako kategória „citlivý“, v ktorej bol zaradený predtým — podmienkam identifikácie území významných pre ochranu vtáctva podľa kritéria C.1 použitého v IBA 2000. To nič nemení ani na použití kritéria C.6, ktoré sa v tomto zozname používa. Lokality, ktoré boli identifikované v IBA 2000 preto nemožno spochybniť.

95 Toto konštatovanie nemôže spochybniť tvrdenie Írska, podľa ktorého boli požiadavky smernice o vtáctve s ohľadom na potreby chrapkáča poľného uspokojené klasifikáciou ako OCHÚ vzťahujúcou sa na územia, ktoré využíva veľká časť populácie tohto druhu, a to prostredníctvom verejného financovania programu subvencií v prospech chrapkáča poľného (Corncrake Grant Scheme), ktorý zahŕňa zdroje na zamestnanie troch poľnohospodárskych pracovníkov, správne náklady a subvencie

pre poľnohospodárov, ako aj financovanie a zabezpečenie výskumu a zaradenia kapitoly venovanej chrapkáčovi poľnému do posledného programu na podporu ochrany životného prostredia v poľnohospodárstve (Rural Environment Protection Scheme).

96 Ako totiž vyplýva z judikatúry pripomenutej v bodoch 37 až 39 tohto rozsudku, takéto opatrenia ochrany nemožno považovať za dostatočné.

97 Tvrdenie Írska, podľa ktorého je chrapkáč poľný mimo existujúcich OCHÚ rozšírený len v malom počte a nepredpokladateľne, je tiež potrebné zamietnuť.

98 Je nutné zdôrazniť, že Komisia predložila bez toho, aby jej v tejto súvislosti Írsko odporovalo, ornitologické publikácie, ktoré poukazujú na to, že medzi rokmi 1999 a 2001 sa v priemere 39 % populácie chrapkáča poľného prítomnej na írskom území, nachádzalo mimo OCHÚ a že medzi rokmi 2002 a 2004 sa toto číslo približovalo 50 %.

99 Tiež musí byť zamietnuté tvrdenie Írska, podľa ktorého rozšírenie tohto druhu počas krátkych období (menej ako 10 rokov) ovplyvňovali významné zmeny a že pred stabilizáciu tejto situácie by bolo predčasné odporúčať klasifikáciu iných lokalít ako OCHÚ.

100 V tejto súvislosti je nutné poukázať na dostatočne stabilnú prítomnosť chrapkáča poľného v týchto lokalitách počas krátkych období. Írsko nespochybňuje, že podľa výsledkov štúdie BirdWarch Ireland predloženej Komisiou predstavovala v období

medzi rokmi 1993 a 2001 znížená prítomnosť chrapkáča poľného v Falcarragh to Min an Chladaigh 8 % národnej populácie, v Malin Head 4 % národnej populácie a na polostrove Fanad Head 3 % národnej populácie. Podľa rovnakého zdroja platia podobné číselné údaje aj v rokoch 2002 až 2004.

101 Pokiaľ ide o tvrdenie Írska, podľa ktorého je dobrá vôľa a spolupráca majiteľov pozemkov rozhodujúca pre úspech budúcich projektov ochrany a pre uplatnenie nástrojov ochrany, postačí uviesť, že aj v prípade, že to tak je, nezbavuje táto okolnosť členský štát jeho povinností v zmysle článku 4 smernice o vtáctve.

102 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že žaloba je dôvodná aj pokiaľ ide o lokality Falcarragh to Min an Chladaigh, Malin Head a polostrov Fanad Head.

B — *Vtáctvo, ktoré má byť chránené v iných lokalitách*

103 Komisia tvrdí, že pokiaľ ide o druhy, ako je potáplica štíhlozobá (*Gavia stellata*), kaňa sivá (*Circus cyaneus*), sokol kobec (*Falco columbarius*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), kulík zlatý (*Pluvialis apricaria*), chrapkáč poľný, rybárik riečny, hus bieločelá grónska (*Anser albifrons flavirostris*) a myšiarka močiarna (*Asio flammeus*), teda chránené druhy uvedené v prílohe I, ako aj druhy, ako je cíbik chochlatý (*Vanellus vanellus*), kalužiak červenonohý (*Tringa totanus*), močiarnica mekotavá (*Gallinago gallinago*), hvizdák veľký (*Numenius arquata*) a pobrežník čiernozobý (*Calidris alpina*), teda pravidelne sa vyskytujúce sťahovavé druhy, územia významné

pre ochranu vtáctva identifikované v IBA 2000 zjavne neponúkajú všetky lokality, ktoré sú z hľadiska počtu i veľkosti dostatočné pre uspokojenie potrieb ochrany týchto druhov.

104 Írsko tvrdí, že boli uskutočnené štúdie o šiestich z deviatich vyššie uvedených druhoch zaradených do prílohy I, ako aj o pobrežníkovi čiernozobom, pravidelne sa vyskytujúcom sťahovavom druhu. Ukončenie tejto práce do budúcna umožní identifikovať lokality, ktoré môžu byť klasifikované ako OCHÚ na účely ochrany potáplice štíhlozobej, kane sivej, sokola kobca, kulíka zlatého a pobrežníka čiernozobého. V priebehu konania pred podaním žaloby Írsko uviedlo, že OCHÚ, ktoré budú navrhnuté pre ochranu kane sivej, umožnia rovnako ochranu myšiarky močiarnej. Navyše v súčasnosti už kulík zlatý predstavuje „kvalifikovaný záujem“ v troch označených OCHÚ a sokol kobec v štyroch lokalitách, ktoré majú viacdruhový význam. Sokol sťahovavý je pravdepodobne kvalifikovaným druhom vo väčšine OCHÚ týkajúcich sa čavky červenozobej (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*).

105 Aj keď je pravda, že Írsko uskutočnilo isté čiastkové iniciatívy, tieto neboli ukončené do konca lehoty stanovenej v doplňujúcom odôvodnenom stanovisku oznámenom 11. júla 2003. Keďže existencia nesplnenia povinnosti sa musí posudzovať výlučne podľa situácie v členskom štáte, aká bola na konci lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, je potrebné konštatovať, že v zmysle informácií uvedených v predchádzajúcom bode tohto rozsudku si Írsko nesplnilo svoje povinnosti, pokiaľ ide o označenie OCHÚ, tak aby bola zabezpečená ochrana potáplice štíhlozobej, kane sivej, sokola kobca, sokola sťahovavého, kulíka zlatého a myšiarky močiarnej, teda druhov uvedených v prílohe I, ako aj ochrana pobrežníka čiernozobého, teda pravidelne sa vyskytujúceho sťahovavého druhu, ktorý nie je uvedený v prílohe I. Žalobný dôvod je aj v tejto súvislosti odôvodnený.

106 Okrem toho sa nezdá, že by Komisia, ktorá v konaní o nesplnení povinnosti nesie dôkazné bremeno (rozsudok z 21. októbra 2004, Komisia/Grécko, C-288/02, Zb. s. I-10071, bod 35 a citovaná judikatúra), dostatočne právne preukázala, že Írsko

nesplnilo svoje povinnosti, pokiaľ ide o označenie OCHÚ, tak aby bola zabezpečená ochrana husi bieločelej grónske, teda druhu uvedeného v prílohe I, ako aj ochrana cíbika chochlatého, kalužiaka červenonohého, močiarnice mekotavej a hvizdáka veľkého, teda pravidelne sa vyskytujúcich sťahovavých druhov, ktoré nie sú uvedené v prílohe I. Z toho vyplýva, že žalobný dôvod v tejto súvislosti nie je dôvodný.

107 Pokiaľ ide o rybárika riečneho a chrapkáča poľného, Írsko odmieta potrebu klasifikovať ako OCHÚ pre ich ochranu iné lokality.

1. Lokality vhodné pre ochranu rybárika riečneho

108 Komisia sa domnieva, že írska sústava OCHÚ by mala zahŕňať reprezentatívny celok riečnych ciest, ktoré by mohol rybárik riečny využívať. Írsko však neprijalo žiadne opatrenie s cieľom klasifikácie najvhodnejších území na ochranu rybárika riečneho a nepozná ani počet aktuálnej populácie tohto druhu.

109 Írsko sa domnieva, že druh, ktorý je tak výrazne rozšírený ako rybárik riečny, je rozšíreným druhom, ktorý je najmenej vhodný na ochranu prostredníctvom klasifikácie území ako OCHÚ. Tento záver je založený na dostupných informáciách, ktoré zahŕňajú aj dva „atlasy rozmnožovania“ vypracované v rokoch 1988 a 1991. Hoci aktuálna populácia rybárika riečneho nie je známa, zdá sa že BirdWatch Ireland má v úmysle realizovať výskum v tomto smere. Ak by takýto výskum odhalil výraznejšiu populáciu rybárika riečneho, írske orgány by znovu zvážili otázku vytvorenia OCHÚ na účely jeho ochrany v budúcnosti.

110 Ako bolo pripomenuté v bode 59 tohto rozsudku, z článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve, tak ako bol vyložený Súdnym dvorom, vyplýva, že ak je územie členského štátu miestom výskytu druhov uvedených v prílohe I, tento členský štát má predovšetkým povinnosť definovať pre tieto druhy OCHÚ. Írsko preto malo identifikovať územia, ktoré sú najvhodnejšie na ochranu rybárika riečneho, a klasifikovať ich ako OCHÚ.

111 Z toho vyplýva, že Írsko, ktoré uznáva prítomnosť rybárika riečneho na svojom území, túto povinnosť do konca lehoty stanovenej v doplňujúcom odôvodnenom stanovisku oznámenom 11. júla 2003 nesplnilo. Žaloba je preto dôvodná aj pokiaľ ide o lokality vhodné na ochranu rybárika riečneho.

2. Lokality vhodné na ochranu chrapkáča poľného

112 Komisia tvrdí, že aktuálna sústava OCHÚ na účely ochrany chrapkáča poľného je slabá. Poukazuje na to, že IBA 2000 identifikuje ešte päť ďalších lokalít a to Falcarragh to Min an Chladaigh, Malin Head, polostrov Fanad Head, polostrov Mullet a Moy valley.

113 Pokiaľ ide i päť dodatočných lokalít uvedených v predchádzajúcom bode rozsudku, je potrebné konštatovať jednak, že predstavujú územia významné pre ochranu vtáctva, a jednak, že pre tri z nich, a to Falcarragh to Min an Chladaigh, Malin Head a polostrov Fanad Head, bolo nesplnenie povinnosti konštatované v bode 102 tohto rozsudku.

114 Pokiaľ ide o lokalitu polostrova Mullet, Komisia vo svojej replike spresňuje, že časť tejto lokality je klasifikovaná ako OCHÚ na iné účely. Z toho vyplýva, že je potrebné hneď na úvod konštatovať, že táto lokalita je príkladom čiastočnej klasifikácie.

115 Ďalej, kritérium C.6 sa uplatňuje na lokalitu polostrova Mullet. Toto kritérium však označuje lokalitu, ktorá predstavuje jedno z piatich najdôležitejších území v každom európskom regióne pre druh alebo poddruh uvedený v prílohe I. Preto tak ako vyplýva z kritérií použitých v IBA 2000, postačuje aby bola dotknutá lokalita miestom výskytu významného počtu jedincov takého druhu alebo poddruhu (aspoň 1 % rozmnožujúcej sa národnej populácie druhu, ktorý je uvedený v prílohe I, alebo 0,1 % biogeografickej populácie) na to, aby bola klasifikovaná ako OCHÚ.

116 V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že v prejednávanej veci Komisia vo svojej replike predložila výsledky štúdie BirdWatch Ireland, ktoré neboli Írskom spochybnené a podľa ktorých v priebehu obdobia od roku 1993 do roku 2001 predstavovala znížená prítomnosť populácie chrapkáča poľného 4 % národnej populácie. Podľa rovnakého zdroja platia podobné číselné údaje aj v rokoch 2002 až 2004.

117 Z toho vyplýva, že žalobe Komisie v súvislosti s lokalitou polostrova Mullet je potrebné vyhovieť.

118 Pokiaľ ide o lokalitu Moy valley, Komisia pripúšťa, že údaje zo sčítania poukazujú na neprítomnosť chrapkáča poľného počas niekoľkých rokov. Podľa číselných údajov BirdWatch Ireland sa v tejto lokalite v 80. rokoch a do polovice 90. rokov nachádzal veľký počet chrapkáčov poľných. Najmä do roku 1993 bola na tomto území druhá najvýznamnejšia koncentrácia chrapkáčov poľných po OCHÚ River Shannon callows, a preto nepochybne spĺňala predpoklady na klasifikáciu ako OCHÚ na základe akéhokoľvek uplatnenia primeraných ornitologických kritérií. Skutočnosti, ktoré by odôvodnili klasifikáciu Moy valley ako OCHÚ, teda existovali dlho po nadobudnutí účinnosti smernice o vtáctve. Vymiznutie chrapkáča poľného bolo spôsobené zmenou poľnohospodárskych praktík a Írsko neprijalo žiadne nápravné

opatrenia. Komisia tvrdí, že Írsko by nemalo mať výhodu zo skutočnosti, že túto lokalitu ani neklasifikovalo, ani nechránilo. Írsko nepreukázalo, že v tejto lokalite nebolo možné znovu zabezpečiť prítomnosť chrapkáča poľného.

119 V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že Írsko nespochybňuje číselné údaje BirdWatch Ireland predložené Komisiou v jej replike, ktoré poukazujú na to, že v lokalite Moy valley sa nachádzal veľký počet chrapkáčov poľných v 80. rokoch a do polovice 90. rokov. Z toho vyplýva, že táto lokalita predstavuje jedno z najvhodnejších území na ochranu chrapkáča poľného a v zmysle judikatúry uvedenej v bode 37 tohto rozsudku ju Írsko malo klasifikovať ako OCHÚ.

120 Podľa ustálenej judikatúry pripomenutej v bode 84 tohto rozsudku územia, ktoré neboli klasifikované ako OCHÚ, hoci mali byť, naďalej spadajú do režimu článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve, pretože inak by ciele ochrany, ktoré táto smernica formuluje a ako sú vysvetlené v jej deviatom odôvodnení, nemohli byť dosiahnuté. Z toho vyplýva, že Írsko malo prijať aspoň vhodné opatrenia podľa článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve, aby sa v lokalite Moy valley zabránilo poškodzovaniu biotopov, ako aj rušivým vplyvom pôsobiacim na chrapkáča poľného, pokiaľ by boli vážne vzhľadom na ciele tohto článku.

121 Zo spisu vyplýva, že v lokalite Moy Valley, ktorá mala byť klasifikovaná ako OCHÚ, bolo vymiznutie chrapkáča poľného spôsobené zmenou poľnohospodárskych praktík a že Írsko neprijalo žiadne nápravné opatrenia.

122 Okrem toho Írsko nepredložilo dôkaz o tom, že obnovenie prítomnosti chrapkáča poľného v tejto lokalite by nebolo možné. Je preto potrebné vyhovieť žalobe Komisie v tejto súvislosti.

123 Z toho vyplýva, že žaloba je dôvodná aj pokiaľ ide o lokality polostrova Mullet a Moy valley.

O druhej časti prvého žalobného dôvodu

— Argumentácia účastníkov konania

124 Komisia tvrdí, že Írsko si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve, pretože niektoré lokality klasifikovalo ako OCHÚ len čiastočne. Podľa nej vo viacerých prípadoch boli hranice OCHÚ vymedzené tak, že vylúčili rovnocenné vedľajšie územia, ktoré mali ornitologický význam a boli sčítané v IBA 2000. Táto kritika sa týka celkovo 37 lokalít.

125 Po tom, ako Komisia uviedla, že hranice OCHÚ sa majú definovať podľa ornitologických a nie ekonomických ukazovateľov, poznamenala, že írske orgány naopak v mnohých prípadoch obmedzili OCHÚ na lokality vo vlastníctve štátu a neklasifikovali lokality v prípadoch, kedy tomu bránili ekonomické záujmy.

126 Komisia dodala, že v priebehu konania írske orgány vyhlásili, že majú v úmysle rozšíriť a opätovne označiť významný počet lokalít pred koncom júna 2004, nezdá sa však, že by tento zámer aj realizovali.

127 Írsko poukazuje na to, že zodpovedajúci výskum práve prebieha a plánuje sa označenie nových OCHÚ na účely ochrany dotknutých druhov. Všetky opätovné klasifikácie a nové klasifikácie sa uskutočnia v súlade s požiadavkami nariadenia o biotopoch. Odmieta však údajný nedostatok v klasifikácii dostatočne veľkej plochy OCHÚ Sandymount Strand and Tolka Estuary.

— Posúdenie Súdnym dvorom

128 Tým, že Írsko pripustilo, že určité OCHÚ musia byť rozšírené, uznalo, že nerešpektovalo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve. Je preto potrebné vyhovieť žalobe Komisie, pokiaľ ide o 36 z 37 lokalít.

129 Ďalej je potrebné preskúmať situáciu OCHÚ Sandymount Strand and Tolka Estuary.

130 Komisia tvrdí, že vymedzenie hraníc OCHÚ Sandymount Strand and Tolka Estuary nevzalo riadne do úvahy ornitologické záujmy, a to v rozpore s článkom 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve.

131 Podľa nej dôkazy poukazujú na to, že prístup írskych orgánov pri vymedzení OCHÚ Sandymount Strand and Tolka Estuary, čiže lokality, ktorá je mimoriadne veľkou mokraďou s medzinárodným významom pre vodné vtáctvo, nachádzajúcou sa v dublinskom zálive a ktorá je pravidelne miestom výskytu 20 000 zimujúcich jedincov, smeruje k vylúčeniu dvoch území určených na použitie v rámci veľkých verejných prác, pričom o tomto vylúčení sa rozhodlo na základe izolovaného preskúmania ornitologickej hodnoty týchto území, napriek tomu, že bolo potrebné OCHÚ vymedziť pri zohľadnení prirodzených hraníc mokraďového ekosystému.

132 Pokiaľ ide o prvé územie o rozlohe 4,5 ha, ktorého zaradenie do OCHÚ bolo predtým navrhnuté, podľa Komisie bolo z pôvodného projektu rozšírenia OCHÚ Sandymount Strand and Tolka Estuary vylúčené po zásahu Dublin Port Company (spoločnosť pre dublinský prístav), ktorá mala v úmysle územie zasypať, aby zväčšila prístav.

133 Írsko tvrdí, že toto územie už na začiatku nemalo byť zahrnuté v navrhnutej oblasti rozšírenia a že uvedené zahrnutie nemalo vedecký základ. Úprava projektu rozšírenia OCHÚ bola podrobne preskúmaná a dospelo sa k záveru, že zahrnutie územia nebolo vedecky odôvodnené, pretože len malá časť je na krátky časť vystavená odlivu.

134 Írsko predovšetkým uvádza, že bežné prispôsobivé druhy brodivých vtákov môžu toto územie využiť len vtedy, keď je vystavené odlivu. Tieto druhy nachádzajú podstatnú časť svojej potravy na iných miestach. Okrem toho toto územie nemusí mať vždy kontakt s významnými biotopmi nachádzajúcimi sa v okolí, ktoré dotknutým druhom zabezpečujú lepšie podmienky. Tento členský štát sa domnieva, že Komisia sa v skutočnosti nepokúsila spochybniť vedecký základ tohto predpokladu.

135 Pokiaľ ide o prvé územie, je potrebné na úvod uviesť, že výhrady Komisie v jej replike týkajúce sa iných oblastí na tomto území nie sú v štádiu konania pred Súdnym dvorom prijateľné, keďže neboli predmetom žaloby.

136 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je predmet žaloby o nesplnenie povinnosti na základe článku 226 ES vymedzený konaním pred podaním žaloby uvedeným v tomto ustanovení a to tak, že žaloba musí byť založená na tých istých tvrdeniach a dôvodoch ako odôvodnené stanovisko (pozri rozsudok zo 16. júna 2005, Komisia/Taliansko, C-456/03, Zb. s. I-5335, bod 35 a citovaná judikatúra).

137 Ďalej, ako vyplýva zo spisu, Komisia predložila ornitologickú štúdiu uskutočnenú v novembri 2002 Dublin Bay Watch, ktorá na základe výsledkov hodnotenia ornitologických dosahov projektu násypu odporúčala zaradenie týchto území do OCHÚ Sandymount Strand and Tolka Estuary. Táto štúdia, ktorú írske orgány nespochybnili, poukazuje na to, ako v bode 72 svojich návrhov uviedla generálna advokátka, že rozličné druhy vysoko nadpriemerne využívajú pôdu, ktorá je výnimočne odhalená. Navyše prinajmenšom časti tejto plochy sú odhalené aj pri menej extrémnom prílive a môžu byť využívané vtáctvom. Napokon, plochu nevyužívajú len bahenné vtáky, ale napríklad aj rybár sivý, ktorý nie je odkázaný na ústup mora.

138 Je potrebné konštatovať, že prvé dotknuté územie je neoddeliteľnou súčasťou celého mokraďového ekosystému a malo byť klasifikované ako OCHÚ. Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o prvé územie vylúčené z pôvodného projektu rozšírenia OCHÚ Sandymount Strand and Tolka Estuary, žaloba je dôvodná.

139 Pokiaľ ide o druhé územie, pozostáva z bahenného nánosu v oblasti prílivu a odlivu s rozlohou 2,2 ha pri vstupe do ústia Tolka, ktorý bol podľa Komisie zničený pri výstavbe tunela dublinského prístavu, ktorého investorom bola Dublin Corporation (v súčasnosti Dublin City Council, mestská rada v Dubline). Komisia tvrdí, že hoci vylúčené územie bolo malé, malo podobné vlastnosti ako úplný ekosystém, čiže bahenné nánosy, a pravidelne ho využívali vtáky, ktoré nevyhnutne potrebujú celkový ekosystém, konkrétne lastúrničiar strakatý (*Hæmatopus ostralegus*) a kalužiak červenonohý. Tieto čiastkové vylúčenia určitých prvkov integrovaného vodného ekosystému oslabujú ciele smernice o vtáctve.

140 Írsko tvrdí, že na území bahenného nánosu v oblasti prílivu a odlivu s rozlohou 2,2 ha, ktoré je odhalené ako oblasť potravy len na krátke obdobia počas odlivu, sa nachádza len veľmi nízky počet lastúrničiarov strakatých a kalužiakov červenonohých. Územie sa preto nepovažuje za vhodné na zaradenie do zodpovedajúceho OCHÚ. Kritériami, ktoré boli uplatnené pri prijímaní tohto rozhodnutia, boli vedecky prispôsobené ornitologické kritériá. Írsko sa domnieva, že stanovisko Komisie, podľa ktorého vymiznutie územia o rozlohe 2,2 ha predstavuje významné poškodenie biotopov vtáctva, ako aj zdroj rušivých vplyvov, nie je prijateľné a že Komisia nebola na podporu svojho stanoviska schopná predložiť akýkoľvek vedecký alebo objektívne overiteľný dôkaz.

141 Pokiaľ ide o druhé územie, je potrebné pripomenúť, že podľa judikatúry uvedenej v bode 39 tohto rozsudku sa klasifikácia území ako OCHÚ riadi výlučne ornitologickými kritériami určenými smernicou o vtáctve.

142 Komisia preto správne tvrdí jednak, že klasifikácia ako OCHÚ nemôže vyplývať z izolovaného preskúmania ornitologickej hodnoty každej dotknutej plochy, ale musí byť založená na základe zohľadnenia prirodzených hraníc mokraďového ekosystému,

a jednak, že ornitologické kritériá, na ktorých sa má klasifikácia výlučne zakladať, musia byť vedecky podložené. Použitie chybných, len zdanlivo ornitologických kritérií, by mohlo viesť k nesprávnej definícii hraníc OCHÚ.

143 V prejednávanej veci je nepochybné, že dotknutá oblasť je od zvyšku klasifikovaného ústia oddelená cestou, ktorá pretína tok, a ako bahenný nános má rovnaké vlastnosti ako celá lokalita dublinského zálivu.

144 Okrem toho z posúdenia dosahov na životné prostredie uverejneného v júli 1998, z ktorého obaja účastníci konania v priebehu konania vychádzali, vyplýva, že táto oblasť je využívaná ako oblasť získavania potravy časťou voľne žijúcich vtákov, ktoré sú prítomné na OCHÚ Sandymount Strand and Tolka Estuary.

145 Je preto potrebné konštatovať, že druhé územie je využívané ako oblasť získavania potravy troma z deviatich druhov vtákov, ktoré sú určujúce pre kvalifikovanie dublinského zálivu ako dôležitého ornitologického územia používaného týmito druhmi. Táto oblasť je uvedenými druhmi využívaná v priemernom rozsahu, ktorý možno predpokladať, a možno i vo väčšom. Z toho vyplýva, že je neoddeliteľnou súčasťou celého mokraďového ekosystému, a preto tiež mala byť klasifikovaná ako OCHÚ.

146 Žaloba je preto dôvodná aj pokiaľ ide o druhé územie, ktoré nie je zahrnuté v OCHÚ Sandymount Strand a Tolka Estuary.

147 Z toho vyplýva, že je potrebné sa domnievať, že druhá časť prvého žalobného dôvodu je dôvodná.

148 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné konštatovať, že prvý žalobný dôvod je dôvodný s výnimkou časti týkajúcej sa označenia OCHÚ na zabezpečenie ochrany husi bieločelej grónskej, teda druhu uvedeného v prílohe I, ako aj ochrany cíbika chochlatého, kalužiaka červenonohého, močiarnice mekotavej a hvizdáka veľkého, teda pravidelne sa vyskytujúcich sťahovavých druhov, ktoré nie sú uvedené v prílohe I.

O druhom žalobnom dôvode založenom na nevytvorení potrebného právneho stavu v zmysle článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve

Argumentácia účastníkov konania

149 Komisia sa domnieva, že írska právna úprava od roku 1981 dostatočne neprebrala ustanovenia článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve a že Írsko tieto ustanovenia neprevie dlo do praxe vytvorením právneho stavu ochrany pre OCHÚ tak, aby sa zabezpečilo prežitie a rozmnožovanie druhov dotknutých vtákov.

150 Podľa Komisie v prvom rade zabezpečenie prežitia a rozmnožovania druhov vtákov, ktoré sa nachádzajú v OCHÚ, neznamená len potrebu prijať preventívne opatrenia, ale tiež aktívne alebo pozitívne opatrenia, ktoré okrem jednej výnimky Írsko neprijalo. V druhom rade existuje pochybnosť, či relevantná írska právna úprava skutočne predstavuje právny základ, ktorý by umožnil prijať takéto opatrenia.

151 Írsko vytýkané nesplnenie povinnosti odmieta. Pokiaľ ide o povinnosť vytvoriť účinný právny stav ochrany pre OCHÚ, Írsko síce pripúšťa, že preventívny prístup nepostačuje na ochranu vtáctva vo všetkých prípadoch, ale zdôrazňuje, že práve tento cieľ

vyústil do prijatia dobrovoľného programu subvencií pre chrapkáča poľného. K tomu možno pridať zoznam plánov riadenia ochrany vtáctva v určitom počte OCHÚ, ktoré sú v štádiu návrhov.

152 Pokiaľ ide o rozsah írskej právnej úpravy preberajúcej článok 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve, tento členský štát odmieta tvrdenie, že jediným cieľom nariadenia o biotopoch je uplatnenie smernice o biotopoch, a tvrdí, že uvedené nariadenie je dostatočným vnútroštátnym právnym základom pre vytvorenie a realizáciu plánov riadenia týkajúcich sa OCHÚ. Podľa Írska nariadenie o biotopoch uplatňuje výslovne na OCHÚ určitý počet kľúčových opatrení ochrany a výkonných opatrení, a to najmä článok 13, ktorý je v článku 34 rovnakého nariadenia výslovne uvedený ako ustanovenie uplatňujúce sa na územia klasifikované podľa smernice o vtáctve.

Posúdenie Súdnym dvorom

153 Je dôležité pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zaväzuje článok 4 ods. 1 a 2 smernice vtáctve členské štáty k tomu, aby dali OCHÚ právny stav ochrany, ktorý je spôsobilý zabezpečiť najmä prežitie a rozmnožovanie druhov vtáctva uvedených v prílohe I, ako aj rozmnožovanie, preperovanie a zimovanie pravidelne sa vyskytujúcich sťahovavých druhov neuvedených v prílohe I (pozri rozsudok z 18. marca 1999, Komisia/Francúzsko, C-166/97, Zb. s. I-1719, bod 21 a citovanú judikatúru).

154 Ako uviedla v bode 77 svojich návrhov generálna advokátka, ochrana OCHÚ sa nesmie obmedzovať na opatrenia, ktoré majú zabrániť vonkajším zásahom a rušivým vplyvom spôsobeným človekom, ale musí tiež podľa existujúcej situácie zahŕňať pozitívne opatrenia na ochranu a zlepšenie stavu lokality.

155 Je nepochybné, že článok 13 nariadenia o biotopoch by prebral článok 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve dostatočne, ak by sa toto ustanovenie uplatňovalo na OCHÚ. Na rozdiel od stanoviska Írska, ktoré tvrdí, že uvedený článok 13 sa uplatňuje aj na OCHÚ, hlavne podľa článku 34 rovnakého nariadenia, Komisia tvrdí, že toto nariadenie je určené výhradne na prebratie smernice o biotopoch.

156 Článok 34 nariadenia o biotopoch stanovuje, že „ustanovenia článkov 4, 5, 7, 13, 14, 15 a 16 sa budú uplatňovať v prípade potreby *mutatis mutandis* na územia klasifikované podľa článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve“.

157 V zmysle článku 249 tretieho odseku ES je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátny orgánom. Z toho vyplýva, že Írsko, tak ako každý iný členský štát, má možnosť výberu formy a metódy implementácie smernice o vtáctve (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. novembra 2003, Komisia/Francúzsko, C-296/01, Zb. s. I-13909, bod 55).

158 Podľa judikatúry Súdneho dvora však prebratie smernice do vnútroštátneho práva musí účinne zabezpečiť úplné uplatnenie smernice a to dostatočne jasným a presným spôsobom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. mája 1991, Komisia/Nemecko, C-361/88, Zb. s. I-2567, bod 15).

159 Súdny dvor tiež rozhodol, ako bolo pripomenuté v bode 64 tohto rozsudku, že presnosť prebratia má, pokiaľ ide o smernicu o vtáctve, osobitnú dôležitosť, keďže správa spoločného dedičstva je na ich územiach zverená jednotlivým členským štátom.

160 Je preto potrebné overiť, či článok 34 nariadenia o biotopoch skutočne nezabezpečuje, tak ako to tvrdí Komisia, uplatnenie článku 13 tohto nariadenia na územia klasifikované ako OCHÚ podľa článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve.

161 Doslovný výklad uvedeného článku 34 umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie samo osebe nevylučuje z pôsobnosti nariadenia o biotopoch uplatnenie článku 13 tohto nariadenia na územia klasifikované v zmysle článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve.

162 Preto nemožno prijať tvrdenie Komisie, podľa ktorého vzhľadom na to, že v nariadení o biotopoch nie je uvedený samostatný cieľ, ktorý by zabezpečil aj uplatnenie smernice o vtáctve, a berúc do úvahy obmedzenia stanovené v European Communities Act, toto nariadenie nemôže byť právnym základom, ktorý by umožňoval prijatie plánov riadenia ochrany vtáctva v OCHÚ.

163 Z rovnakého dôvodu nemožno prijať tvrdenie Komisie, podľa ktorého nariadenie o biotopoch neumožňuje uplatnenie opatrení riadenia uvedených v článku 6 ods. 1 smernice o biotopoch na OCHÚ, pretože cieľom tohto nariadenia je výhradne prebratie uvedenej smernice. Ako totiž v bode 82 svojich návrhov uviedla generálna advokátka, ak sa majú podobné opatrenia, ako sú tie, ktoré sú uvedené v bode 6 ods. 1, uplatniť na OCHÚ aj podľa článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve, nič nebráni vnútroštátnemu zákonodarcovi, aby prijal jediné ustanovenie na prebratie pravidiel dvoch smerníc.

164 Rovnako nemožno prijať tvrdenie Komisie o obmedzeniach vyplývajúcich z European Communities Act. Írsko vo svojom vyjadrení k žalobe bez toho, aby mu v tejto

súvislosti Komisia odporovala, uviedlo, že nariadenie o biotopoch nie je zákonom, ale je, vo svojej úplnosti a nespochybniteľným spôsobom, plne účinné a pokiaľ nebolo úspešne napadnuté pred vnútroštátnym súdom, spôsobuje všetky svoje právne účinky.

165 Napokon z rovnakého dôvodu ako v bode 161 tohto rozsudku sa musí zamietnuť tvrdenie Komisie, podľa ktorého uplatnenie článku 13 nariadenia o biotopoch, týkajúceho sa opatrení ochrany, ktoré má prijať minister v súvislosti s osobitnými chránenými oblasťami, nie je automatické, pretože podľa znenia článku 34 tohto nariadenia sa určité ustanovenia tohto nariadenia uplatňujú „v prípade potreby“ a „*mutatis mutandis*“ na územia klasifikované podľa článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve.

166 Okrem toho podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pôsobnosť vnútroštátnych zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení sa má posudzovať pri zohľadnení ich výkladu vnútroštátnymi súdmi (pozri najmä rozsudok z 29. mája 1997, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-300/95, Zb. s. I-2649, bod 37 a citovanú judikatúru).V prejednávanej veci však Komisia na podporu svojej žaloby neuviedla žiadne rozhodnutie vnútroštátneho súdu vykladajúce sporné vnútroštátne ustanovenie spôsobom, ktorý nie je v súlade so smernicou.

167 Za týchto okolností sa nezdá, že by Komisia, ktorá v konaní o nesplnení povinnosti nesie dôkazné bremeno (rozsudok Komisia/Grécko, už citovaný, bod 35 a citovaná judikatúra), dostatočne právne preukázala, že nariadenie o biotopoch malo na konci lehoty stanovenej v doplňujúcom odôvodnenom stanovisku oznámenom 11. júla 2003, pôsobnosť, ktorú mu prisudzovala Komisia.

168 Druhý žalobný dôvod preto musí byť zamietnutý.

O treťom žalobnom dôvode založenom na neuplatnení článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve na územia, ktoré mali byť klasifikované ako OCHÚ

Argumentácia účastníkov konania

169 Komisia tvrdí, že Írsko od roku 1981 nezabezpečovalo uplatnenie ustanovení článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve na lokality, ktoré mali byť klasifikované ako OCHÚ v zmysle tejto smernice, ale neboli. Domnieva sa, že s ohľadom na rozsah nedostatočného označenia OCHÚ írskymi orgánmi môže mať tento nedostatok významné následky pre ochranu druhov dotknutých vtákov.

170 Komisia sa domnieva, že hoci Írsko má právnu úpravu o ochrane biotopov mimo území klasifikovaných ako OCHÚ, táto právna úprava nemá osobitne ornitologický charakter, tak ako to vyžaduje ustanovenie Spoločenstva uvedené v predchádzajúcom bode. Vnútroštátna právna úprava najmä nestanovuje osobitné povinnosti v súvislosti s biotopmi druhov voľne žijúceho vtáctva, ktoré by mali mať ochranu priznanú OCHÚ, a to na územiach, ktoré nie sú súčasťou existujúcej sústavy OCHÚ v Írsku. Komisia uvádza špecifický príklad ťažkostí, s ktorými sa potýka kaňa sivá, a okrem toho dodáva, že územia, ktoré nie sú ako OCHÚ klasifikované, ale takúto klasifikáciu potrebujú, v Írsku nepožívajú ochranu, ktorú vyžaduje článok 4 ods. 4 prvá veta smernice o vtáctve, a to ani v súvislosti s konaním verejných orgánov.

171 Írsko odpovedá, že sa práve ukončuje významný prieskum v súvislosti s kaňou sivou a že v najbližšej dobe budú ukončené návrhy usmernení v súvislosti s rozvojom veternej energie.

Posúdenie Súdnym dvorom

172 Je potrebné zdôrazniť, že tak ako bolo pripomenuté v bode 84 tohto rozsudku, ciele ochrany, ktoré smernica o vtáctve formuluje a ktoré sú vysvetlené v jej deviatom odôvodnení, by nemohli byť dosiahnuté, ak by členské štáty museli dodržiavať povinnosti, ktoré im vyplývajú z článku 4 ods. 4 tejto smernice len v prípade, že už boli označené OCHÚ.

173 Ako vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora, znenie článku 7 smernice o biotopoch spresňuje, že článok 6 ods. 2 až 4 tejto smernice nahrádza článok 4 ods. 4 prvú vetu smernice o vtáctve odo dňa vykonania smernice o biotopoch alebo odo dňa klasifikácie členským štátom v zmysle smernice o vtáctve, ak je tento dátum neskorší. Je preto jasné, že územia, ktoré neboli klasifikované ako OCHÚ, hoci mali byť, naďalej spadajú do režimu článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve (rozsudok zo 7. decembra 2000, Komisia/Francúzsko, C-374/98, už citovaný, body 46 a 47).

174 V prejednávanej veci však Írsko ani netvrdilo, že zabezpečilo uplatnenie ustanovení článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve ma územia, ktoré mali byť klasifikované ako OCHÚ podľa uvedenej smernice.

175 Preto je potrebné bez tohto, aby bolo nutné preskúmať konkrétne príklady predložené Komisiou, považovať tretí žalobný dôvod za dôvodný.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na neprebratí a neuplatnení článku 4 ods. 4 druhej vety smernice o vtáctve

Argumentácia účastníkov konania

176 Komisia Írsku vytýka, že úplne a správne neprebralo ani neuplatnilo druhú vetu článku 4 ods. 4 smernice o vtáctve týkajúcu sa vhodných opatrení, ktoré majú členské štáty prijať, aby zabránili znečisteniu alebo poškodzovaniu biotopov mimo OCHÚ.

177 Na podporu svojho žalobného dôvodu Komisia tvrdí, že rôzne vnútroštátne právne nástroje — najmä povolenia týkajúce sa integrovanej kontroly znečisťovania, systém kontroly farmárskych hnojív, právna úprava v oblasti územného plánovania a ustanovenia o odhade dosahu na životné prostredie — ktoré mali prebrať článok 4 ods. 4 druhú vetu smernice o vtáctve, neobsahujú žiaden špecificky ornitologický obsah, ktorý z tohto článku vyplýva. Vzhľadom na neprítomnosť akýchkoľvek špecifických ornitologických súvislostí sa nemožno domnievať, že subjekty, ktoré hrajú úlohu v rámci environmentálnych opatrení, zohľadňujú ornitologické záujmy. Podľa Komisie sú viaceré vnútroštátne pravidlá, ktoré preberajú uvedený článok 4 ods. 4 druhú vetu, čiastkové a pretrvávajú viaceré nedostatky. Neúplný charakter týchto pravidiel preukazuje poškodenie biotopov a napriek popretiu zo strany Írska v prejednávanej veci nie je účinne možné spochybniť skutočnosť, že poškodenie biotopov spôsobil ľudský zásah.

178 Írsko odpovedá, že článok 4 ods. 4 smernice o vtáctve je v praxi prebratý niekoľkými programami a právnymi opatreniami. Ďalej tvrdí, že požiadavky uvedeného odseku 4 sú prebraté vo Wildlife Act, ktorý predstavuje pevný právny základ pre ochranu druhov vtákov na vidieku.

Posúdenie Súdnym dvorom

179 Hoci je pravda, že článok 4 ods. 4 druhá veta smernice o vtáctve obligatórne nevyžaduje dosiahnutie konkrétnych výsledkov, členské štáty musia vynaložiť seriózne úsilie s cieľom ochrany biotopov mimo OCHÚ. Je nutné konštatovať, že v prejednávanej veci sa Írsko musí snažiť o prijatie vhodných opatrení na zabránenie znečistenia alebo rušivých vplyvov na biotopy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. marca 1999, Komisia/Francúzsko, už citovaný, bod 48).

180 V prvom rade je potrebné preskúmať či Írsko prebralo uvedené ustanovenie správne a úplne tým, že prijalo vhodné opatrenia na zabránenie znečisťovania a poškodzovania biotopov mimo OCHÚ.

181 Vzhľadom na rôzne dôkazy, ktoré boli posúdené, je nutné konštatovať, že v prejednávanej veci to tak nie je.

182 Preto, pokiaľ ide o povolenia vydané v rámci systému integrovanej kontroly znečisťovania Environmental Protection Agency (Agentúra pre ochranu životného prostredia), je nepochybné, tak ako na to poukázala Komisia, že tento systém sa týka len obmedzenej škály znečisťujúcich činností a nijak neodkazuje na ornitologické súvislosti uvedené v článku 4 smernice o vtáctve. Navyše sa zdá, že Írsko odkazuje na prebratie smernice Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (Ú. v ES L 257, s. 26; Mim. vyd. 15/003 s. 80), ktorá má iné ciele. Vnútroštátna právna úprava týkajúca sa týchto povolení preto nemôže predstavovať dostatočné prebratie článku 4 ods. 4 druhej vety smernice o vtáctve.

183 Pokiaľ ide o podmienenosť jednotnej platby v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, Írsko tvrdí, že rôzne základné požiadavky týkajúce sa správy, teda prvý kľúčový prvok tejto podmienenosti, uvedené v článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, s. 1; Mim. vyd. 03/040, s. 269), a ktorých zoznam je uvedený v prílohe III tohto nariadenia, budú zavedené postupne v priebehu troch rokov od 1. januára 2005. Tento členský štát spresňuje, že zoznam týchto základných požiadaviek obsahuje odkaz na smernicu o vtáctve. Z rovnakých dôvodov ako v bode 74 tohto rozsudku však postupné zavádzanie týchto základných požiadaviek do vnútroštátneho práva nemožno vziať do úvahy.

184 To isté platí pre druhý kľúčový prvok uvedenej podmienenosti jednotnej platby, ktorý sa viaže na dobrý poľnohospodársky a ekologický stav uvedený v článku 5 nariadenia č. 1782/2003 a ktorého minimálne podmienky musia byť definované na základe rámca stanoveného v prílohe IV tohto nariadenia, pričom opatrenia preberajúce tento článok majú nadobudnúť účinok až 1. januára 2005.

185 Pokiaľ ide o opatrenia prijaté v rámci programu na podporu ochrany životného prostredia v poľnohospodárstve, určené na kompenzáciu poľnohospodárov, ktorí svoje poľnohospodárske činnosti vykonávajú ekologickým spôsobom, a na podporu zlepšení v oblasti životného prostredia na existujúcich farmách, Komisia pripúšťa, že sú pre voľne žijúce vtáctvo naozaj priaznivé, a to v rozsahu, v akom umožňujú zabrániť znečisteniu a poškodzovaniu biotopov. Je však nepochybné, že tento systém nie je uplatniteľný všeobecným spôsobom na všetky poľnohospodárske pozemky alebo na územia, ktoré nie sú klasifikované ako OCHÚ. Tieto opatrenia preto nemôžu byť považované za opatrenia preberajúce článok 4 ods. 4 druhú vetu smernice o vtáctve.

186 Tvrdenia týkajúce sa programu hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom (Farm Waste Management Scheme), ako aj právnej úpravy v oblasti územného plánovania, vrátane ustanovení o posúdení dosahov na životné prostredie, sa tiež musia zamietnuť. Írsko totiž v týchto opatreniach neuviedlo žiadne ornitologické súvislosti v zmysle článku 4 ods. 4 druhej vety smernice o vtáctve.

187 Napokon, pokiaľ ide o Wildlife Act, je nutné konštatovať, že jediným ustanovením tohto zákona, ktorý je v tomto kontexte relevantným a Írsko ho citovalo v priebehu konania, je článok 11 ods. 1. Toto ustanovenie však nie je dostatočne presné na to, aby mohlo zabezpečiť prebratie článku 4 ods. 4 druhej vety smernice o vtáctve.

188 V druhom rade je potrebné preskúmať, či Komisia preukázala, že Írsko sa v praxi nedostatočne usilovalo zabrániť znečisťovaniu a poškodzovaniu biotopov mimo OCHÚ.

189 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že Komisia ako príklad uviedla biotopy kukučky jarabej (*Cuculus canorus*), škovránka poľného (*Alauda arvensis*), lastovičky domovej (*Hirundo rustica*) a brehule hnedej (*Riparia riparia*), čiže druhov vtákov, ktoré figurujú na „oranžovom súpise“ v rámci zoznamu *Birds of Conservation Concern in Ireland* uverejnenom v roku 1999 BirdWatch Ireland a Royal Society for the Protection of Birds. Z tohto zoznamu vyplýva, že uvedené druhy výrazne trpia z dôvodu vývoja poľnohospodárskych praktík. Navyše Komisia sa odvoláva na správu *Ireland's Environment 2004* vypracovanú Environmental Protection Agency, ktorá vysvetľuje všeobecné poškodenie biotopov v Írsku súborom vývojových tendencií.

190 Okrem toho je nutné konštatovať, že samotná skutočnosť, že, ako uvádza Írsko, boli prijaté určité programy a právne opatrenia, nepreukazuje, že tento členský štát

vynaložil dostatočné úsilie na to, aby zabránil znečisteniu a poškodzovaniu biotopov. Ako totiž v bode 111 svojich návrhov uvádza generálna advokátka, vážna snaha, teda prijatie všetkých primeraných opatrení na dosiahnutie výsledku, vyžaduje cielenú činnosť.

191 V prejednávanej veci je potrebné konštatovať, že opatrenia prijaté Írskom sú čiastočnými a roztrúsenými opatreniami, z ktorých len niektoré podporujú ochranu populácií dotknutých vtákov, ale nepredstavujú koherentný celok.

192 Tento záver má oporu v skutočnosti, že Írsko neodmietlo obsah zoznamu *Birds of Conservation Concern in Ireland*, uverejneného v roku 1999, ani obsah správy *Ireland's Environment 2004*, teda dvoch už uvedených ornitologických štúdií uvedených Komisiou.

193 Vzhľadom na všetky dôkazy predložené Komisiou je preto potrebné dospieť k záveru, že Írsko úplne a správne neprebralo ani neuplatnilo druhú vetu článku 4 ods. 4 smernice o vtáctve. Z toho vyplýva, že tvrdenie o nesplnení povinnosti je v tomto prípade dôvodné.

O piatom žalobnom dôvode založenom na nedostatočnom prebratí a uplatnení článku 6 ods. 2 až 4 smernice o biotopoch

194 Piaty žalobný dôvod sa v súvislosti s OCHÚ označenými podľa smernice o vtáctve týka skutočnosti, že Írsko neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 2 až 4 smernice o biotopoch. Tento žalobný dôvod sa totiž týka nedostatočného prebratia článku 6 ods. 2 tejto smernice v súvislosti s využitím lokalít, ktorých sa toto ustanovenie týka, na rekreačné účely.

Úvodné poznámky

195 Článok 7 smernice o biotopoch stanovuje, že záväzky vyplývajúce z článku 6 ods. 2 až 4 tejto smernice nahradia akékoľvek záväzky vyplývajúce z prvej vety článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve, pokiaľ ide o územia klasifikované podľa článku 4 ods. 1 tejto smernice alebo uznané podobným spôsobom podľa článku 4 ods. 2 uvedenej smernice, a to odo dňa vykonania smernice o biotopoch alebo odo dňa klasifikácie alebo uznania podľa smernice o vtáctve, ak je tento druhý dátum neskorší.

196 Z toho vyplýva, že článok 6 ods. 2 až 4 smernice o biotopoch sa na OCHÚ v Írsku uplatňuje od 10. júna 1994, čiže od dátumu uplynutia lehoty na prebratie tejto smernice v uvedenom členskom štáte alebo od dátumu ich klasifikácie alebo uznania v zmysle smernice o vtáctve, ak je tento druhý dátum neskorší.

Nedostatočné prebratie a uplatnenie článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch

— Argumentácia účastníkov konania

197 Komisia sa domnieva, že Írsko k 10. júnu 1994 alebo po tomto dátume neprebralo ani správne neuplatnilo článok 6 ods. 2 smernice o biotopoch na všetky územia klasifikované podľa článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve alebo uznané podľa článku 4 ods. 2 tejto smernice.

198 Tvrdí, že v zmysle nariadenia o biotopoch, ktoré podľa tvrdenia Írska preberá článok 6 ods. 2 smernice o biotopoch, závisí možnosť bojovať proti potenciálne škodlivým činnostiam majiteľov pozemkov do veľkej miery na oznámení, ktoré im je zaslané v čase, keď je navrhnutá klasifikácia územia ako lokality spadajúcej do pôsobnosti článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch. Článok 14 tohto nariadenia príslušné ministerstvo splnomocňuje na vydávanie oznámení a na stanovenie podmienok používania pozemkov. Táto právomoc však má dve obmedzenia.

199 Prvým z týchto obmedzení je obmedzenie *de iure* a spočíva v tom, že článok 14 nariadenia o biotopoch je formulovaný tak, že sa vzťahuje len na OCHÚ, ktoré boli označené po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia, takže na OCHÚ, ktoré boli označené pred týmto dátumom, sa nevzťahuje. V prípade existujúcich OCHÚ nie je upravená povinnosť zaslať majiteľom pozemkov oznámenie, v ktorom sú výslovne uvedené činnosti vyžadujúce povolenie podľa právnej úpravy preberajúcej smernicu Spoločenstva, takže na tieto územia sa nevzťahuje systém boja proti škodlivým činnostiam.

200 Druhé obmedzenie je obmedzenie *de facto* a spočíva v tom, že toto nariadenie sa neuplatnilo na všetky OCHÚ.

201 Podľa Komisie v prípade nepoužitia obmedzujúcich oznámení neexistuje v írskej právnej úprave ustanovenie, ktoré by zabezpečilo plný účinok článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch v súvislosti s pozemkami v štátnom vlastníctve nachádzajúcimi sa v rámci OCHÚ. Domnieva sa tiež, že v rozsahu, v akom sa tieto činnosti uskutočňujú na územiach, ktoré sú v štátnom vlastníctve alebo nad ktorými má štát kontrolu, vnútroštátna právna úprava neobsahuje výslovnú právnu povinnosť, podľa ktorej by orgány poverené reguláciou týchto činností mali prijať výkonné opatrenia na zabezpečenie dodržiavania ustanovení článku 6 ods. 2 tejto smernice.

202 Komisia ako príklad činnosti, ktorá porušuje článok 6 ods. 2 smernice o biotopoch uvádza nepovolený mechanický zber mušlí na OCHÚ Bannow Bay a tiež uvádza škodlivý rozvoj OCHÚ Glen Lough.

203 Írsko odmieta všetky tvrdenia Komisie. Poznamenáva, že okrem ustanovení uvedených v článku 14 nariadenia o biotopoch, článok 13 ods. 3 tohto nariadenia, ktorý sa uplatňuje aj na osobitne chránené oblasti, aj na OCHÚ, preberá článok 6 ods. 2 smernice o biotopoch. Írsko tiež s rovnakým zámerom odkazuje na ustanovenia článkov 17 a 18 nariadenia o biotopoch a naďalej tvrdí, že zákony o plážach (Foreshore Acts) umožňujú zabezpečiť ochranu OCHÚ.

— Posúdenie Súdnym dvorom

204 Hneď na úvod je potrebné pripomenúť, že článok 6 ods. 2 smernice o biotopoch, rovnako ako článok 4 ods. 4 prvá veta smernice o vtáctve, ukladá členským štátom prijať vhodné opatrenia, aby na územiach klasifikovaných podľa odseku 1 uvedeného článku 4 alebo uznaných podľa odseku 2 rovnakého článku zabránili poškodzovaniu biotopov, ako aj rušeniu, ktoré vážnym spôsobom pôsobí na druhy, pre ktoré boli OCHÚ označené alebo uznané (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júna 2002, Komisia/Írsko, C-117/00, Zb. s. I-5335, bod 26).

205 Pokiaľ ide o tvrdenie Írska, podľa ktorého článok 13 ods. 3 nariadenia o biotopoch preberá článok 6 ods. 2 smernice o biotopoch, je nutné konštatovať, že jediným cieľom uvedeného článku 13 ods. 3 je uložiť príslušnému ministrovi povinnosť prijať vhodné opatrenia, aby sa predišlo poškodzovaniu prirodzených biotopov a biotopov druhov, ako aj rušeniu druhov, pre ktoré boli územia označené za chránené, takže toto

ustanovenie je účinné len vtedy, keď má minister priamu zodpovednosť za dotknuté OCHÚ. Okrem toho v rámci režimu podľa nariadenia o biotopoch článok 13 ods. 3 tohto nariadenia dopĺňa články 4 a 14 rovnakého nariadenia, ktoré upravujú systém zodpovednosti majiteľa pozemkov vyplývajúci z oznámenia. Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci toto upozornenie nebolo prijaté v súvislosti so všetkými OCHÚ, nemožno článok 13 ods. 3 nariadenia o biotopoch považovať za ustanovenie, ktoré zabezpečuje dostatočné prebratie článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch.

206 Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého článok 14 nariadenia o biotopoch upravuje kontrolu operácií, ako aj činností, ktorých zoznam je uvedený v oznámení zaslanom príslušným ministrom v súlade s článkom 4 tohto nariadenia, a podľa ktorého sa zapísané činnosti môžu uskutočniť len so súhlasom ministra alebo podľa dohody o správe uvedenej v článku 12 rovnakého nariadenia, postačí konštatovať, že uvedený článok 14 tiež závisí od existencie oznámenia. Preto z rovnakého dôvodu ako v predchádzajúcom bode tohto rozsudku nemožno toto ustanovenie považovať za také, ktoré zabezpečuje dostatočné prebratie článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch.

207 Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého článok 17 nariadenia o biotopoch splnomocňuje príslušného ministra obrátiť sa na súd a navrhnúť zákaz operácií alebo činností, ktoré sa z hľadiska uskutočneného posúdenia zdajú byť škodlivé pre európsku lokalitu, vrátane OCHÚ, a podľa ktorého článok 18 tohto nariadenia priznáva príslušnému ministrovi podobnú právomoc v prípade, že sa činnosť škodiaca OCHÚ uskutočňuje na území situovanom mimo tejto OCHÚ, je potrebné konštatovať, že tak ako v bode 127 svojich návrhov správne uvádza generálna advokátka, tieto ustanovenia neumožňujú zabrániť poškodzovaniu prirodzených biotopov a biotopov druhov a ani podstatným rušivým vplyvom na druhy, pre ktoré boli dotknuté územia označené.

208 Hoci Írsko vo svojej duplike tvrdí, že právomoci príslušného ministra, tak ako sú spresnené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, môžu byť využité v rámci návrhu na rozhodnutie o predbežnom opatrení vo forme súdneho zákazu, je nutné konštatovať, že tieto ustanovenia sa uplatňujú až po tom, ako sa dotknuté činnosti začali, a teda po tom, ako nastali prípadné škody. Okrem toho príslušný minister nemôže sám škodlivú činnosť zakázať a vyššie uvedené právomoci predpokladajú, že pred návrhom súdneho zákazu sa uskutoční primerané posúdenie vplyvov tejto činnosti na životné prostredie. Reaktívna ochrana OCHÚ môže byť týmto postupom podstatne spomalená. Tieto ustanovenia okrem toho nezabezpečujú ochranu OCHÚ proti činnostiam jednotlivcov, lebo takáto ochrana vyžaduje, aby bolo jednotlivcom preventívne zabránené uskutočniť prípadne škodlivé činnosti.

209 Články 17 a 18 tohto nariadenia preto nemožno považovať za ustanovenia, ktoré zabezpečujú dostatočné prebratie článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch.

210 Tvrdenie Írska, podľa ktorého zákony o plážach umožňujú zabezpečiť ochranu OCHÚ, tiež nemožno prijať. V tejto súvislosti postačuje konštatovať, že tieto zákony umožňujú zabezpečiť len ochranu pobrežných oblastí, a teda sa neuplatňujú na OCHÚ nachádzajúce sa mimo nich.

211 Napokon, čo sa týka nepovoleného mechanického zberu mušlí na OCHÚ Bannow Bay, ktorý Komisia uviedla ako činnosť porušujúcu článok 6 ods. 2 smernice o biotopoch, je potrebné sa domnievať, tak ako uvádza generálna advokátka v bode 140 svojich návrhov, že ide jednoducho o príklad, ktorý nie je predmetom žaloby. Komisia v každom prípade nepredložila nijaký dôkaz, ktorý by preukázal nesplnenie povinnosti v tejto súvislosti.

212 Z toho vyplýva, že Írsko k 10. júnu 1994 alebo po tomto dátume správne neprebralo článok 6 ods. 2 smernice o biotopoch v súvislosti so všetkými územiami klasifikovanými podľa článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve alebo uznanými podľa článku 4 ods. 2 tejto smernice.

213 Žalobný dôvod je preto potrebné v tejto súvislosti považovať za dôvodný.

Nedostatočné prebratie článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch v oblasti rekreačných aktivít

— Argumentácia účastníkov konania

214 Komisia sa domnieva, že Írsko dostatočne neprebralo článok 6 ods. 2 smernice o biotopoch v súvislosti s používaním všetkých lokalít, ktorých sa toto ustanovenie týka, na rekreačné účely. Domnieva sa, že írska právna úprava sa vzťahuje len na činnosti majiteľov pozemkov a že táto úprava má v mnohých ohľadoch medzery, pokiaľ ide o zabránenie škôd spôsobených biotopom užívateľmi pozemkov na rekreačné účely. Z uplatnenie článkov 14 a 17 nariadenia o biotopoch nevyplynulo vytvorenie vyčerpávajúcich zoznamov zakázaných činností. Okrem toho mechanizmy článku 17 tohto nariadenia majú reaktívnu povahu a žiadne iné právne ustanovenie, ktoré Írsko uvádza, nechráni OCHÚ pred rekreačnými aktivitami užívateľov.

215 Bez ohľadu na informácie týkajúce sa návrhov vhodných legislatívnych úprav, vrátane návrhu zákona o námornej bezpečnosti (Maritime Safety Bill) z roku 2004, Írsko odmieta tvrdenie, podľa ktorého je aktuálna právna úprava v súvislosti s prebratím článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch nedostačujúca v kontexte použitia pozemkov

nachádzajúcich sa na OCHÚ na rekreačné účely. Tento členský štát vysvetľuje, že vnútroštátne orgány majú právomoc kontrolovať rekreačné aktivity a iné činnosti vykonávané v európskych lokalitách inými osobami, ako sú majitelia pozemkov, a ukladať pritom pokuty. V tomto kontexte sa Írsko odvoláva na ustanovenia článku 4 ods. 3 písm. b) nariadenia o biotopoch, ako aj na ustanovenia článkov 14, 17 a 18 tohto nariadenia, na Wildlife Act a na trestný zákon (o verejnom poriadku) [Criminal Justice (Public Order) Act 1994].

— Posúdenie Súdnym dvorom

216 Pokiaľ ide o tvrdenie Írska, podľa ktorého ustanovenia článku 14 nariadenia o biotopoch, ktoré obmedzujú výkon operácií alebo činností, nie sú vyhradené pre majiteľov, držiteľov alebo oprávnených na základe povolenia, ale sa vzťahujú na všetky osoby, ak operácia alebo činnosť bola uvedená v oznámení vydanom na základe článku 4 ods. 2 tohto nariadenia, postačí konštatovať, že článok 14 ods. 3 tohto nariadenia neumožňuje postihovať tretie osoby, ktoré o upozornení nevedeli. Tie sa totiž môžu odvolať na „primeraný dôvod“, ktorý je v tomto ustanovení uvedený. Prebratie článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch je preto minimálne nepresné.

217 Pokiaľ ide o tvrdenie Írska, podľa ktorého je postup uvedený v článkoch 17 a 18 nariadenia o biotopoch oddeleným a samostatným konaním, ktoré možno začať proti komukoľvek a ktoré nezávisí na obsahu akéhokoľvek „oznámenia“, je nutné konštatovať, že nie je zaručené, že sa môže uplatniť na osoby, ktoré oznámenie podľa článku 4 tohto nariadenia nedostali. Navyše, ako sa konštatovalo v bodoch 208 a 209 tohto rozsudku, uvedené konanie predstavuje len reaktívne opatrenie, a preto články 17 a 18 nariadenia o biotopoch nemožno považovať za ustanovenia, ktoré zabezpečujú dostatočné prebratie článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch.

218 Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého Wildlife Act v článkoch 22, 23 a 76 stanovuje možnosť konať v prípade, že existuje zjavné a úmyselné narušenie miesta rozmnožovania alebo oddychu chráneného voľne žijúceho zvieraťa alebo v prípade rušivých vplyvov na chránené vtáctvo v čase hniezdenia, a podľa ktorého zahŕňajú právomoci vyplývajúce z tohto zákona možnosť zabaviť vybavenie a vozidlá, ktoré osoby dopúšťajúce sa priestupku používajú, postačuje konštatovať, že je nepochybné, že tento zákon nepokrýva všetky škody, ktoré môžu byť spôsobené rekreačnými užívateľmi.

219 Napokon pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého bol nedovolený vstup na súkromný pozemok vo vnútroštátnom práve rekvalifikovaný na trestný čin článkom 19 A trestného zákona (o verejnom poriadku) z roku 1994 a že tresty v prípade odsúdenia môžu byť uložené vo forme pokút a zhabania vozidiel a vybavenia, je potrebné pripomenúť, že podľa smernice o biotopoch, ktorá ukladá komplexné a technické pravidlá v oblasti práva životného prostredia, sú členské štáty osobitne povinné dbať o to, aby ich právna úprava určená na zabezpečenie prebratia tejto smernice bola jasná a presná (pozri rozsudok z 20. októbra 2005, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-6/04, Zb. s. I-9017, bod 26).

220 Z preskúmania trestných ustanovení o nedovolenom vstupe na súkromný pozemok, na ktoré sa Írsko odvoláva, však vyplýva, že tieto nie sú výslovne viazané na ochranu prirodzených biotopov a biotopov druhov proti poškodeniu, ako aj rušivým vplyvom pôsobiacim na druhy, a teda že nie sú určené na zabránenie škody spôsobenej biotopom využívaním OCHÚ na rekreačné účely. Tieto ustanovenia teda nie sú jasným a presným prebratím ustanovení smernice o biotopoch, ktoré by plne zodpovedalo požiadavkám právnej istoty.

221 Tento žalobný dôvod je preto aj v tejto súvislosti potrebné považovať za dôvodný.

Nedostatočné prebratie a uplatnenie článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch

— Argumentácia účastníkov konania

222 Komisia tvrdí, že Írsko správne neprebralo ani neuplatnilo článok 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch.

223 Pokiaľ ide o prebratie, Komisia tvrdí, že vnútroštátna právna úprava neobsahuje ustanovenie, ktorého cieľom by bolo zabezpečiť, aby plány — posudzované vo vzťahu k projektom samostatne — boli hodnotené v súlade s článkom 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch. Okrem toho vnútroštátna právna úprava nezabezpečuje dostatočné uplatnenie týchto ustanovení Spoločenstva na projekty, ktoré sa síce nachádzajú mimo OCHÚ, ale sa výrazne prejavujú v rámci OCHÚ.

224 Pokiaľ ide o uplatnenie, Komisia sa domnieva, že Írsko systematicky nezabezpečuje, aby plány alebo projekty, ktoré môžu významne ovplyvniť OCHÚ, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podliehali primeranému odhadu ich dosahov.

225 Írsko tvrdí, že žiadne opatrenie ani projekt podľa akéhokoľvek plánu nemôže mať právne alebo faktické účinky bez toho, aby bol predmetom takéhoto odhadu. Aj keď plány môžu podporovať isté činnosti, nemôžu vylúčiť ani brániť kontrolám, ktoré sa vzťahujú na lokality upravené zodpovedajúcimi právnymi režimami. Nemajú vplyv na prijatie alebo neprijatie projektu, ktorý môže mať vplyv na lokalitu. Predtým, ako sa projekt alebo plán môže na lokalitu uplatniť, vzťahuje sa naň postup úplného odhadu podľa režimu upraveného v nariadení o biotopoch, podľa nariadenia

o územnom plánovaní alebo iného právneho režimu, a to v súlade s ustanoveniami smernice o biotopoch. Z toho vyplýva, že na lokalitu sa nemôže použiť žiaden plán alebo projekt bez toho, aby bol predmetom odhadu.

— Posúdenie Súdnym dvorom

226 Pokiaľ ide o prebratie článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch, je potrebné hneď na úvod pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že článok 6 ods. 3 smernice o biotopoch podriaďuje požiadavku primeraného odhadu dosahov plánu alebo projektu podmienke, že je tu pravdepodobnosť alebo nebezpečenstvo, že tento plán alebo projekt ovplyvní predmetnú lokalitu významným spôsobom. Berúc do úvahy osobitne zásadu predchádzania škodám, takéto nebezpečenstvo existuje, ak nemôže byť vylúčené na základe objektívnych skutočností, že tento plán alebo projekt ovplyvňuje predmetnú lokalitu významným spôsobom (rozsudok z 20. októbra 2005, Komisia/Spojené kráľovstvo, už citovaný, bod 54 a citovaná judikatúra).

227 Z toho vyplýva, že smernica o biotopoch vyžaduje, aby bol každý plán alebo projekt predmetom primeraného odhadu jeho dosahov, ak na základe objektívnych skutočností nie je možné vylúčiť, že dotknutú lokalitu ovplyvní významným spôsobom.

228 V tejto súvislosti Írsko tvrdí, že plány sú predmetom primeraného odhadu ich dosahov na lokalitu v zmysle článkov 27 až 33 nariadenia o biotopoch, ktoré stanovujú posúdenie rôznych rozvojových návrhov („various development proposals“). Írsko však nepreukázalo, že takéto návrhy predstavujú plány v zmysle článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch.

229 Ďalej Írsko tvrdí, že zákon o územnom plánovaní a rozvoji z roku 2000 (Planning and Development Act 2000) zaviedol požiadavky týkajúce sa zohľadnenia určitých plánov, najmä usmernení o regionálnom územnom plánovaní, rozvojových plánov a miestnych plánov, ktoré môžu mať významný dosah na životné prostredie. Od 1. januára 2001 musí každý z uvedených plánov obsahovať informácie o dosahoch uskutočnenia týchto plánov na životné prostredie, ktoré môžu byť významné. Táto požiadavka bola zahrnutá v rámci očakávania blížiacej sa účinnosti ustanovení smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, s. 30; Mim. vyd. 15/006 s. 157). Napriek existencii tejto právnej úpravy nemožno pripustiť, že Írsko splnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch. Povinnosť, ktorá je uvedená v uvedenom zákone o územnom plánovaní a rozvoji, sa totiž týka len informácií o pravdepodobne významných dosahoch na životné prostredie, kým článok 6 ods. 3 smernice o biotopoch vyžaduje predbežný odhad dosahov územných plánov.

230 Írsko tiež tvrdí, že uskutočňuje posudzovanie na základe smernice Rady 85/337/EHS 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248), ako aj smernice 2001/42, tiež prebratej nariadením podľa práva Európskych spoločenstiev o environmentálnom posudzovaní určitých plánov a programov z roku 2004 [European Communities (Environmental Assessment of certain Plans and Programmes) Regulations 2004] a nariadením o strategickom environmentálnom posudzovaní územného plánovania a rozvoja z roku 2004 (Planning and Development Strategic Environmental Assessment Regulations 2004).

231 Tieto dve smernice však obsahujú ustanovenia o postupe rozhodovania bez toho, aby členské štáty zaväzovali, pokiaľ ide o rozhodnutie, a týkajú sa len niektorých projektov a plánov. Podľa článku 6 ods. 3 druhej vety smernice o biotopoch naopak plán alebo projekt môže byť schválený, len ak sa vnútroštátne orgány ubezpečia, že

nepriaznivo neovplyvní integritu lokality. Posudzovanie na základe smernice 85/337 alebo smernice 2001/42 preto nemôže nahradiť postup upravený v článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch.

232 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, podľa ktorého írska právna úprava nezabezpečuje dostatočné uplatnenie ustanovení článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch na projekty, ktoré sa síce nachádzajú mimo OCHÚ, ale majú v jeho rámci významné účinky, postačuje konštatovať, že je nepochybné, že povinnosť objednať si správu o odhade dosahov na životné prostredie, ktorú majú dotknuté súkromné osoby, pričom znášajú aj náklady na jej vypracovanie pohybujúce sa minimálne vo výške 15 000 eur, sa vzťahuje len na plantáže, ktorých rozloha je viac ako 50 ha, hoci priemerná rozloha plantáží v Írsku je 8 ha.

233 Z uvedených skutočností preto vyplýva, že vzhľadom na to, že írska právna úprava nevyžaduje, aby boli plány predmetom primeraného odhadu ich dosahov na OCHÚ, článok 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch nebol dostatočne prebratý do vnútroštátneho právneho poriadku Írska.

234 V tejto súvislosti je preto potrebné žalobu považovať za dôvodnú.

235 Pokiaľ ide o uplatnenie článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch, Komisia sa opiera o príklady projektov akvakultúry a odvodňovacích prác v rámci OCHÚ Glen Lough. Tieto príklady je preto potrebné preskúmať za sebou.

236 Pokiaľ ide po prvé o projekty akvakultúry, Komisia svoje tvrdenie o tom, že Írsko v rozpore s článkom 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch systematicky opomína správne zhodnotenie projektov nachádzajúcich sa v rámci OCHÚ alebo projektov,

ktoré môžu mať dosah na OCHÚ, opiera hlavne o štúdiu *Review of the Aquaculture Licensing System in Ireland* uskutočnenú v roku 2000 BirdWatch Ireland. V tomto kontexte zdôrazňuje dôležitosť predchádzajúceho odborného posudku na účely odhadu dosahov projektu na ciele ochrany stanovené pre dotknuté OCHÚ.

237 Je potrebné spresniť, že táto štúdia skúma 271 povolení projektov akvakultúry vydaných ministerstvom komunikácií, námorníctva a prírodných zdrojov počas obdobia od júna 1998 do decembra 1999 a 46 žiadostí, o ktorých sa ešte nerozhodlo. Okrem toho, 72 povolení a 9 žiadostí, o ktorých zatiaľ nebolo rozhodnuté, sa týka projektov akvakultúry nachádzajúcich sa v OCHÚ alebo v jeho blízkosti. Vydané povolenia sa týkajú v rozsahu 84 % činností povolených v OCHÚ, fariem na chov ustríc a mušlí.

238 Je tiež potrebné pripomenúť, že podľa článku 6 ods. 3 prvej vety smernice o biotopoch akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality, alebo pre ňu nie je potrebný, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality, ak nemožno na základe objektívnych skutočností vylúčiť, že túto lokalitu významne ovplyvňuje, či už samostatne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi (rozsudok zo 7. septembra 2004, Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, Zb. s. I-7405, bod 45).

239 Uvedená štúdia uskutočnená BirdWatch Ireland odhaľuje viacero potenciálnych nepriaznivých účinkov chovu mäkkýšov, medzi ktoré patrí strata oblastí získavania potravy a rušivé vplyvy spôsobené zintenzívnením ľudskej činnosti, a poukazuje na to, že aj keď sa projekt akvakultúry nachádza v rámci OCHÚ, biotopy vtáctva sú len málo chránené. Írsko netvrdí, že žiaden z projektov akvakultúry nemá na OCHÚ dosah.

240 Z toho vyplýva, že konanie o povolení malo zahŕňať primeraný odhad dosahov každého konkrétneho projektu. V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že Írsko len uviedlo, bez toho, aby poskytlo akékoľvek spresnenia, že írske konanie o povolení akvakultúrnych chovov, vrátane ustanovení o konzultácii, skutočne predpokladá podrobné zohľadnenie všetkých aspektov rozvojového projektu akvakultúry predtým, ako je prijaté rozhodnutie, či má alebo nemá byť povolený.

241 Je preto potrebné sa domnievať, že Írsko systematicky nezabezpečuje, aby projekty akvakultúry, ktoré môžu významne ovplyvniť OCHÚ, a to samostatne, alebo v spojení s inými projektmi, boli predmetom primeraného predchádzajúceho odhadu dosahov.

242 Tento záver má oporu v skutočnosti, že Írsko v záujme spochybnenia nesplnenia povinnosti, ktoré uvádza Komisia, nepredložilo konkrétne písomné vedecké posúdenia, ktoré by poukazovali na to, že sa uskutočnilo podrobné predchádzajúce ornitologické preskúmanie projektov akvakultúry.

243 Podľa článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch primeraný odhad dosahu plánu alebo projektu na dotknutú lokalitu predpokladá, že pred jeho schválením musia byť zistené, za pomoci najlepších vedeckých poznatkov v danej oblasti, všetky aspekty plánu alebo projektu, ktoré môžu samostatne alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi ovplyvniť ciele ochrany tejto lokality. Príslušné vnútroštátne orgány povolia v chránenej lokalite činnosť iba pod podmienkou, že získajú istotu, že táto činnosť nebude mať škodlivé účinky na jej integritu. Tak je to aj v prípade, ak z vedeckého hľadiska neexistuje žiadna dôvodná pochybnosť o neprítomnosti takýchto účinkov (pozri rozsudok Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, už citovaný, bod 61).

244 Pokiaľ ide o tvrdenie Írska, podľa ktorého sa v súvislosti s chovom mäkkýšov nevyžaduje odhad dosahov na životné prostredie, pretože tieto farmy majú malé rozmery a len obmedzený účinok na životné prostredie, Komisia správne tvrdí, že to nie je dostatočný dôvod na nepreskúmanie účinkov takéhoto plánu alebo projektu. Článok 6 ods. 3 prvá veta totiž vyžaduje primeraný odhad každého plánu alebo projektu v spojení s inými plánmi alebo projektmi, ako bolo pripomenuté v bode 238 tohto rozsudku.

245 Z judikatúry Súdneho dvora tiež vyplýva, že nezohľadnenie kumulatívneho účinku projektov má za praktický následok skutočnosť, že všetky projekty istého typu môžu uniknúť povinnosti odhadu, aj keď ako celok môžu mať na životné prostredie významný dosah (pozri analogicky rozsudok z 21. septembra 1999, Komisia/Írsko, C-392/96, Zb. s. I-5901, bod 76).

246 Napokon pokiaľ ide o tvrdenie Írska, podľa ktorého je povolenie o zachovaní rozvojových projektov, ktoré boli uskutočnené bez predchádzajúceho povolenia v súlade so smernicou o biotopoch, postačí konštatovať, že posúdenie už uskutočneného rozvojového projektu nemožno považovať za rovnocenné odhadu dosahov plánu alebo projektu v zmysle článku 6 ods. 3 prvej vety smernice o biotopoch.

247 Žalobný dôvod je preto potrebné v tejto súvislosti považovať za dôvodný.

248 Po druhé, pokiaľ ide o odvodňovacie práce v OCHÚ Glen Lough, Komisia tvrdí, že Írsko realizovalo v rokoch 1992 až 1997 v rozpore s ustanoveniami článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch, projekt odvodnenia, ktorý mohol významne ovplyvniť OCHÚ Glen Lough, a to bez toho, aby predtým uskutočnilo primeraný odhad dosahov tohto

projektu alebo uplatnilo primeraný rozhodovací mechanizmus, čo spôsobilo poškodenie biotopov v rozpore s článkom 6 ods. 2 uvedenej smernice. Okrem toho Írsko nepredložilo dôkazy, ktoré by preukazovali nápravu tohto porušenia.

249 Na úvod je potrebné konštatovať, že v čase odvodňovacích prác, ktoré uskutočnil Office of Public Works (Úrad pre verejné práce) v roku 1992, nebola ešte smernica o biotopoch účinná. Z toho vyplýva, že tieto práce nie sú súčasťou tejto žaloby.

250 Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že ak bol plán alebo projekt schválený na základe konania podľa článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch, je súčasné použitie všeobecnej ochrannej normy odseku 2 tohto článku, v súvislosti s činnosťami, ktoré majú byť v chránenej lokalite uskutočnené podľa tohto plánu alebo projektu, nadbytočné (rozsudok Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, už citovaný, bod 35).

251 Preto pokiaľ ide o výhradu týkajúcu sa odvodňovacích prác uskutočnených v roku 1997, je potrebné overiť, či takéto činnosti môžu porušiť článok 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch.

252 Porušenie článku 6 ods. 3 a 4 tejto smernice predpokladá, že odvodňovacie práce predstavujú projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo pre ňu nie je potrebný, ale ju môže významne ovplyvniť, či už samostatne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi.

253 V tejto súvislosti je nepochybné, že uvedené práce predstavujú projekt a že priamo nesúvisia so správou lokality, ani pre ňu nie sú potrebné. Z toho vyplýva, že podľa judikatúry pripomenutej v bode 226 tohto rozsudku mali byť tieto práce predmetom odhadu ich dosahov na ciele ochrany stanovené pre OCHÚ Glen Lough, ak nemohlo byť na základe objektívnych skutočností vylúčené, že na túto lokalitu majú významný vplyv, či už samostatne alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi.

254 Predovšetkým s ohľadom na hlavnú zásadu predchádzania škodám, ktorá je jedným zo základných pilierov politiky vysokej úrovne ochrany, presadzovanej Spoločenstvom v oblasti životného prostredia, podľa článku 174 ods. 2 prvej vety ES a v duchu ktorej sa v prípade pochybností o existencii významného vplyvu má vykladať smernica o biotopoch, je potrebné pristúpiť k takému odhadu (pozri rozsudok Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, už citovaný, bod 44).

255 Zo spisu vyplýva, že OCHÚ Glen Lough, ktorého rozloha je približne 80 ha, a ktoré bolo klasifikované v roku 1995, je významným zimoviskom pre druhy sťahovavého vtáctva v centrálnom regióne Írska. Toto územie je predovšetkým miestom výskytu vo svetovom meradle významného počtu labutí spevavých (*Cygnus cygnus*) a pre vtáctvo má špecifický význam pre svoju vodu.

256 V prejednávanej veci však Írsko vo svojom vyjadrení k žalobe uznalo — po tom, ako zdôraznilo, že dotknuté práve boli len údržbou už existujúcich odvodňovacích kanálov v rámci režimu odvodňovania, ktorý predchádzal klasifikácii lokality Glen Lough ako OCHÚ, a že tieto práce nemali významný dosah na biotopy voľne žijúceho vtáctva na tomto OCHÚ — že sa zdá, že údržba odvodňovania Silver River zo strany Office of Public Works v roku 1997 znížila doby hydrologickej reakcie, a teda i rozsah používania tejto lokality labuťami spevavými.

257 Je preto potrebné sa domnievať, že Írsko tým, že neuskutočnilo odhad dosahov údržby odvodňovacích kanálov na ciele ochrany OCHÚ Glen Lough pred jej uskutočnením, porušilo článok 6 ods. 3 prvú vetu smernice o biotopoch.

258 Ďalej z článku 6 ods. 3 druhej vety smernice o biotopoch vyplýva že v prípadoch, ako je prejednávaná vec, mohli príslušné vnútroštátne orgány, s prihliadnutím na výsledky preskúmania primeraného odhadu dosahov takejto údržby na dotknutú lokalitu vzhľadom na ciele jej ochrany, túto činnosť povoliť len pod podmienkou, že sa presvedčili o neexistencii škodlivých účinkov na integritu tejto lokality, čo by platilo v prípade, ak by z vedeckého hľadiska neexistovala žiadna dôvodná pochybnosť o neprítomnosti takýchto účinkov (pozri rozsudok Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, už citovaný, bod 67).

259 Ako v bode 182 svojich návrhov uviedla generálna advokátka, povolenie podľa článku 6 ods. 3 druhej vety smernice o biotopoch by bolo nezákonné z dôvodu nevykonania posúdenia dosahov údržby odvodňovacích kanálov, uskutočnenej v roku 1997, na lokalitu. Navyše vyjadrenie Írska poukazuje na to, že vydanie takého povolenia nebolo možné, pretože, ako bolo uvedené v bode 256 tohto rozsudku, dotknuté práce mohli OCHÚ Glen Lough významne ovplyvniť. Keďže ochrana zimovísk labutí spevavých je základným cieľom tohto OCHÚ, integrita tohto územia bola skutočne nepriaznivo ovplyvnená v zmysle článku 6 ods. 3 druhej vety smernice o biotopoch.

260 Rovnako z toho vyplýva, že napriek negatívnemu odhadu dosahov na lokalitu by povolenie podľa článku 6 ods. 4 smernice o biotopoch bolo možné len v prípade neexistencie alternatívnych riešení a v prípade že tento projekt by musel byť realizovaný z dôvodov vyššieho verejného záujmu a pod podmienkou, že členský štát prijme

všetky kompenzačné opatrenia potrebné na to, aby celková koherencia sústavy Natura 2000 bola chránená.

261 Ako v bode 183 svojich návrhov uviedla generálne advokátka, v tejto súvislosti a aj za predpokladu, že odvodňovanie sa vykonáva vo verejnom záujme, postačí konštatovať, že takýto záujem môže odôvodniť poškodenie OCHÚ podľa článku 6 ods. 4 smernice o biotopoch iba vtedy, keď neexistujú alternatívne riešenia.

262 Aj Írsko však poukazuje na to, že po tom, ako National Parks and Wildlife vybudoval pozdĺž Silver River hrádzu, ktorá zadržiava vodu z jazera, pričom tejto rieke umožňuje plniť svoju úlohu odvodňovania prostredníctvom hydrografickej sústavy pre pozemky nachádzajúce sa proti jej toku, uzavrel na začiatku roku 2005 dohodu o oprave tejto hrádze a o vybudovaní hydraulickej kĺzačky, ako aj prepadovej rúry. Podľa Írska to umožní prísnu kontrolu úrovne jazera a hydrologický režim bude stanovený tak, aby sa vytvorili vhodné podmienky pre využitie jazera labuťou spevavou. Írsko však neuviedlo tvrdenia, ktoré by preukázali, že takéto alternatívne riešenia nemohli byť prijaté pred uskutočnením údržby odvodňovacích kanálov v roku 1997.

263 Z toho vyplýva, že Írsko realizovalo v roku 1997 v rozpore s ustanoveniami článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch projekt údržby odvodňovacích kanálov, ktorý mohol významne ovplyvniť OCHÚ Glen Lough, a to bez toho, aby predtým uskutočnilo primeraný odhad dosahov tohto projektu na lokalitu alebo uplatnilo primeraný rozhodovací mechanizmus, čo spôsobilo poškodenie biotopov v rozpore s článkom článku 6 ods. 2 uvedenej smernice.

264 Žalobný dôvod je preto aj v tejto súvislosti dôvodný.

265 Za týchto okolností je potrebné považovať piaty žalobný dôvod za dôvodný.

O šiestom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 10 smernice o vtáctve

Argumentácia účastníkov konania

266 Komisia tvrdí, že z použitia prítomného času v článku 10 smernice o vtáctve vyplýva pre členské štáty povinnosť podporiť výskum nevyhnutný pre ochranu, riadenie a využívanie všetkých druhov vtákov uvedených v článku 1 tejto smernice. V relevantnej vnútroštátnej právnej úprave sa však táto povinnosť neodráža. Stanovisko vnútroštátneho práva je prinajmenšom nejednoznačné.

267 Podľa Komisie z Wildlife Act vyplýva, že podpora výskumu je len fakultatívnou činnosťou príslušného ministra.

268 Írsko sa naopak domnieva, že svoju povinnosť podporiť výskum splnilo. Tvrdí, že jeho právna úprava nemá medzery, že článok 11 ods. 3 Wildlife Act predstavuje dostatočné prebratie uvedeného článku 10 do vnútroštátneho práva a plne odráža, ba dokonca prekračuje rozsah povinnosti, ktorá z tohto ustanovenia Spoločenstva vyplýva.

Posúdenie Súdnym dvorom

269 Predovšetkým je nutné konštatovať, že doslovný výklad článku 11 ods. 3 Wildlife Act umožňuje tvrdiť, že toto ustanovenie stanovuje pre príslušného ministra možnosť uskutočniť alebo zabezpečiť uskutočnenie výskumných prác, ktoré považuje za užitočné pre výkon svojich úloh podľa uvedeného zákona. Toto ustanovenia však nijak nedefinuje jeho povinnosť takéto činnosti podporovať.

270 Ako však správne tvrdí Komisia, článok 10 smernice o vtáctve stanovuje pre členské štáty povinnosť podporiť výskum a akúkoľvek činnosť nevyhnutnú pre ochranu, riadenie a využívanie všetkých druhov vtákov uvedených v článku 1.

271 Z toho vyplýva, že sa nemožno domnievať, že Írsko prebralo článok 10 smernice o vtáctve do svojho vnútroštátneho právneho poriadku.

272 Tento záver nemožno spochybniť tvrdením Írska o tom, že úloha ministra je podľa článku 11 ods. 1 Wildlife Act ešte širšia. Toto ustanovenie totiž len deklaruje, že úlohou ministra je zabezpečiť ochranu voľne žijúcich rastlín a živočíchov a podporovať ochranu biologickej rôznorodosti.

273 Ďalej je potrebné zamietnuť tvrdenie Írska, podľa ktorého použitie slova „may“ („môže“) v súvislosti s výkladom vnútroštátneho práva nevyhnutne neznamená, že príslušný minister sa v rámci svojej diskrečnej právomoci môže rozhodnúť, či výskumné práce uskutoční, alebo nie.

274 V tejto súvislosti postačí konštatovať, že vnútroštátna judikatúra, o ktorú sa uvedený členský štát opiera, nepoukazuje na to, že takýto výklad vnútroštátneho práva je systematický a okrem toho sa netýka špecificky dotknutého vnútroštátneho ustanovenia.

275 Z toho vyplýva, že šiesty žalobný dôvod je potrebné považovať za dôvodný.

276 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné konštatovať, že Írsko si tým, že:

— od 6. apríla 1981 neklasifikovalo v súlade s článkom 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve všetky územia, ktoré sú podľa počtu a veľkosti najvhodnejšie pre druhy uvedené v prílohe I tejto smernice, s výnimkou území určených na zabezpečenie ochrany husi bieločelej grónskej, ako aj pre pravidelne sa vyskytujúce sťahovavé druhy, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, s výnimkou území určených na zabezpečenie ochrany cíbika chochlatého, kalužiaka červenonohého, močiarnice mekotavej a hvizdáka veľkého,

— od 6. apríla 1981 nezabezpečilo uplatnenie ustanovení článku 4 ods. 4 prvej vety smernice o vtáctve na územia vyžadujúce si klasifikáciu ako OCHÚ podľa uvedenej smernice,

— úplne a správne neprebralo a neuplatňovalo ustanovenia článku 4 ods. 4 druhej vety smernice o vtáctve,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch, pokiaľ ide o všetky OCHÚ klasifikované podľa článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve alebo uznané podľa článku 4 ods. 2 tejto smernice,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch, pokiaľ ide o použitie všetkých lokalít, ktoré majú spadať do pôsobnosti tohto článku na rekreačné účely,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 3 a 4 smernice o biotopoch, pokiaľ ide o plány,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch, pokiaľ ide o povolenie projektov akvakultúry,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 2 až 4 smernice o biotopoch, pokiaľ ide o údržbu odvodňovacích kanálov na OCHÚ Glen Lough, a

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 10 smernice o vtáctve,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1, 2 a 4 a článku 10 smernice o vtáctve, ako aj z článku 6 ods. 2 až 4 smernice o biotopoch.

O trovách

277 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Írsko na náhradu trov konania a Írsko nemalo úspech v podstatnej časti svojich dôvodov, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

278 Podľa odseku 4 prvého pododseku toho istého ustanovenia členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania. Je preto potrebné rozhodnúť, že Helénska republika a Španielske kráľovstvo znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Írsko si tým, že:

— od 6. apríla 1981 neklasifikovalo v súlade s článkom 4 ods. 1 a 2 smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva, zmenenej a doplnenej smernicou Komisie 97/49/ES z 29. júla 1997, všetky

územia, ktoré sú podľa počtu a veľkosti najvhodnejšie pre druhy uvedené v prílohe I tejto smernice, s výnimkou území určených na zabezpečenie ochrany husi bieločelej grónskej (*Anser albifrons flavirostris*), ako aj pre pravidelne sa vyskytujúce sťahovavé druhy, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, s výnimkou území určených na zabezpečenie ochrany cíbika chochlatého (*Vanellus vanellus*), kalužiaka červenonohého (*Tringa totanus*), močiarnice mekotavej (*Gallinago gallinago*) a hvizdáka veľkého (*Numenius arquata*),

— od 6. apríla 1981 nezabezpečilo uplatnenie ustanovení článku 4 ods. 4 prvej vety smernice 79/409, zmenenej a doplnenej smernicou 97/49, na oblasti vyžadujúce si klasifikáciu ako osobitne chránené územia podľa uvedenej smernice,

— úplne a správne neprebralo a neuplatňovalo ustanovenia článku 4 ods. 4 druhej vety smernice 79/409, zmenenej a doplnenej smernicou 97/49,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 2 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, pokiaľ ide o všetky osobitne chránené územia klasifikované podľa článku 4 ods. 1 smernice 79/409, zmenenej a doplnenej smernicou 97/49, alebo uznané podľa článku 4 ods. 2 tejto smernice,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 2 smernice 92/43, pokiaľ ide o použitie všetkých lokalít, ktoré majú spadať do pôsobnosti tohto článku na rekreačné účely,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 3 a 4 smernice 92/43, pokiaľ ide o plány,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 3 smernice 92/43, pokiaľ ide o povolenie projektov akvakultúry,

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 6 ods. 2 až 4 smernice 92/43, pokiaľ ide o údržbu odvodňovacích kanálov na osobitne chránenom území Glen Lough, a

— neprijalo všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 10 smernice 79/409, zmenenej a doplnenej smernicou 97/49,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1, 2 a 4 a článku 10 smernice 79/409, zmenenej a doplnenej smernicou 97/49, ako aj z článku 6 ods. 2 až 4 smernice 92/43.

2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.

3. Írsko je povinné nahradiť trovy konania.

4. Helénska republika a Španielske kráľovstvo znášajú svoje vlastné trovy konania.

Podpisy